

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu
leguldījumu plāns "INVL Ekstra 47+"

pārskats par periodu
no 2019. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 31. decembrim

Pārskats sagatavots saskaņā ar Eiropas Savienības apstiprinātajiem
Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem
un neatkarīga revidenta ziņojums

Satura rādītājs

Vispārējā informācija	3
Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums	4
Paziņojums par līdzekļu pārvaldītāja valdes atbildību	11
Finanšu pārskati:	
Aktīvu un saistību pārskats	12
Ienākumu un izdevumu pārskats	13
Neto aktīvu kustības pārskats	14
Naudas plūsmas pārskats	15
Finanšu pārskata pielikumi	16
Turētājbankas ziņojums	43
Neatkarīga revidenta ziņojums	45

Vispārējā informācija

Plāna nosaukums	ieguldījumu plāns "INVL Ekstra 47+" <i>(līdz 22.10.2018 ieguldījumu plāns "INVL Ekstra 16+)</i>
Līdzekļu pārvaldītājs	ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "INVL Asset Management"
Reģistrācijas numurs	40003605043
Juridiskā adrese	Elizabetes iela 10B-1, Rīga, LV-1010 <i>(līdz 07.11.2019 Smilšu iela 7-1, Rīga, LV-1050)</i>
Licence ieguldījumu pārvaldes pakalpojumu sniegšanai	Nr. 06.03.07.211/149, izsniegta 15.11.2002; pārreģistrēta FKTK 24.04.2018 ar Nr. 06.03.07.211/511
Licence valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanai	izsniegta 11.06.2004; pārreģistrēta FKTK 21.11.2008 ar Nr. 06.03.02.09.211/262
Turētājbanka	No 25.04.2018 turētājbanka: AS "SEB banka", reģ. Nr. 40003151743, juridiskā adrese: Meistaru iela 1, Valdlauči, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV-1076
Pārskata periods	2019. gada 1. janvāris - 2019. gada 31. decembris
Iepriekšējais pārskata periods	2018. gada 1. janvāris - 2018. gada 31. decembris
Revidents	KPMG Baltics AS Licence Nr. 55
Reģistrācijas numurs	40003235171
Juridiskā adrese	Vesetas iela 7, Rīga, LV-1013
LR zvērinātais revidents	Rainers Vilāns Sertifikāta Nr. 200

Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums

VFPSL ieguldījumu plāns INVL Ekstra 47+ (tālāk tekstā – "Plāns") līdzekļu pārvaldītājs ir ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "INVL Asset Management", kuras adrese ir Elizabetes iela 10B-1, Rīga, LV 1010, Latvija. Vienotais reģistrācijas numurs komercreģistrā 40003605043, dibināšanas datums - 2002. gada 2. oktobris. Licence valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanai izsniegta 2004. gada 11. jūnijā, 2018. gada 24. aprīlī Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir pārreģistrējusi licenci ieguldījumu pārvaldes pakalpojumu sniegšanai ar Nr. 06.03.07.211/511.

2019. gada 26. aprīlī IPAS „INVL Asset Management” ir veikusi VFPSL ieguldījumu plāna INVL INDEX DIRECT pievienošanu Plānam.

Ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības "INVL Asset Management" valdi uz pārskata parakstīšanas brīdi veido Andrejs Martinovs (valdes priekšsēdētājs), valdē no 2011. gada 18. aprīļa un Dina Zobena (valdes locekle), valdē no 2012. gada 3. septembra.

Plāna pārvaldnieks ir Aleksejs Marčenko. Pārvaldnieks ir persona, kas veic darījumus ar ieguldījumu plāna līdzekļiem. Pārvaldniekam ir jāievēro ieguldījumu plāna ieguldījumu politika un ieguldījumu ierobežojumi. Veicot ieguldījumus, ieguldījumu plāna pārvaldniekam ir pienākums iegūt pietiekamu informāciju par potenciālajiem vai iegūtajiem ieguldījumu objektiem, kā arī uzraudzīt to ieguldījumu objektu finansiālo un ekonomisko situāciju, kuru emitētajos finanšu instrumentos tiks vai ir tikuši ieguldīti ieguldījumu plāna līdzekļi. Pārvaldniekam ir tiesības brīvi rīkoties ar ieguldījumu plāna līdzekļiem tiktāl, cik tiek ievērotas likumā "Valsts fondēto pensiju likums" un ieguldījumu plāna prospektā noteiktās prasības.

Ieguldījumu plāna neto aktīvu vērtība

Ieguldījumu plāns "INVL Ekstra 47+" savu darbību uzsāka 2006. gada 15. augustā, kad no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras tika saņemta pirmā iemaksa Plānā. 2019. gada 31. decembrī Plānā dalību bija pieteikuši 16,870 (2018: 17,896) fondēto pensiju 2. līmeņa dalībnieki jeb 1.30% (2018: 1.39%) no visa valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieku skaita. 2019. gada 31. decembrī Plāna neto aktīvi bija 34,076,071 EUR (2018: 24,339,246 EUR), kas veido 0.76% (2018: 0.68%) no kopējiem valsts fondēto pensiju 2. līmeņa aktīviem. Plāna aktīvu apjoms ir palielinājies no 24,389,367 EUR 2018. gada 31. decembrī līdz 34,246,545 EUR 2019. gada 31. decembrī. Plāna daļas vērtība ir palielinājusies no 1.9700216 EUR 2018. gada 31. decembrī līdz 2.2903619 EUR 2019. gada 31. decembrī.

Ieguldījumu politika

Ieguldījumu plānam ir izvēlēta aktīva ieguldījumu politika, kas ir orientēta uz ieguldījumiem akcijās un citos kapitāla vērtspapīros līdz 50 procentiem no ieguldījumu plāna aktīviem, tādējādi dodot iespēju ieguldījumu plāna dalībniekiem sasniegt lielāku peļņas potenciālu ilgākā laika posmā.

Situācija finanšu tirgos un ieguldījumu stratēģija

2019. gads bija ārkārtīgi labvēlīgs finanšu tirgiem: gan akciju, gan obligāciju tirgos kopumā tika fiksēts pieaugums. Tādu rezultātu nodrošināja galvenokārt lielāko pasaules centrālo banku atgriešanās pie monetārās politikas mīkstināšanas.

2019. gads sākās ar finanšu instrumentu cenu atgūšanos pēc krituma 2018. gada beigās. To atbalstīja ASV FRS lēmums atgriezties pie naudas masas palielināšanas politikas. Arī Eiropas centrālā banka, atceļot agrāk paredzēto stingrākās monetārās politikas ieviešanu, samazinot refinansēšanas likmi par 0,1% punktu līdz -0,5%, kā arī atkal ieviešot kvantitatīvās mīkstināšanas pasākumus (sākot eiro zonas valstu vērtspapīru izpirkšanu apjomā 20 miljardi eiro mēnesī) palielināja interesi par finanšu instrumentu iegādi. Tas viss veicināja likviditātes nosacījumu uzlabošanu un riska aktīvu instrumentu cenu celšanos.

Situācija finanšu tirgos un ieguldījumu stratēģija (turpinājums)

Makroekonomikā aina bija diezgan pretrunīga: no vienas puses, ražošanas apjomi un pasūtījumu indikatori liecināja par ražošanas apjomu stagnāciju, no citas puses – bezdarba līmenis bija pietiekami zems, kā arī privātais patēriņš turpināja atbalstīt ekonomiku. Bezdarba līmenis gada laikā samazinājās par 1,1% eiro zonā un par 1% ES, IKP palielinājās par 1% eiro zonā un par 1,2% ES.

Arī ASV bezdarba līmenis turpināja samazināties un ekonomiskās izaugsmes dati bija diezgan labi. Kopumā ASV IKP 2019.gadā pieauga par 2,3%, kas, lai gan bija mazāk nekā 2,9% 2018. gadā, liecināja par ekonomikas stabilo izaugsmi. Bezdarba līmenis 2019. gada decembrī noslīdēja līdz 3,5%.

Inflācijas līmenis gan ASV, gan Eiropā joprojām bija zems, kas ļāva īstenot papildus ekonomikas monetārās stimulēšanas pasākumus.

Rezultātā ASV akciju indekss S&P500 2019. gadā palielinājās par 28,88%. Dolāra kurss pret eiro pieauga. Ja 2019. gada sākumā 1 eiro maksāja ap 1,1452 dolāru, tad gada beigās eiro jau maksāja ap 1,1229 dolāru. FRS bāzes likmes samazināšanas rezultātā ASV valsts obligāciju ienesīgumi samazinājās, pieaugot šo obligāciju cenām: 5 gadu ASV valsts obligāciju ienesīgums gada laikā nokrita par 82 bāzes punktiem (b.p.) līdz 1,691%, 10 gadu – par 76 bāzes punktiem līdz 1,9175%.

Eiropas akciju indeksi arī demonstrēja pieaugumu: Vācijas indekss DAX gada laikā palielinājās par 25,48%, Francijas indekss CAC40 gada laikā pieauga par 26,37%, Itālijas FTSE MIB pieauga par 28,28%, Spānijas IBEX – par 11,82%. Arī Lielbritānijas FTSE indekss pieauga par 12,1%. Samazinājās Eiropas etalona valsts obligāciju ienesīgumi: 5 gadu Vācijas valsts obligāciju ienesīgums nokrita par 16,1 bāzes punktiem līdz -0,473%, bet 10 gadu Vācijas obligāciju ienesīgums samazinājās par 42,7 bāzes punktiem līdz -0,185%.

Attīstīto valstu akciju tirgus MCSI World indekss pieauga par 25,19%.

Attīstības valstīs 2019. gadā tendences arī bija labvēlīgas: izejvielu cenu pieaugums stimulēja ekonomisku izaugsmi un atbalstīja akciju cenas. Brent naftas barela cena pieauga par 22,68% līdz 66 dolāriem, arī citu izejvielu cenas palielinājās. Galvenokārt pieauga attīstības valstu valūtas pret eiro un dolāru. Līdz ar to perifērijas akciju tirgos indeksi palielinājās: Brazīlijas akciju indekss BOVESPA pieauga par 31,58%, Indijas fondu biržas indekss SENSEX palielinājās par 14,38%, Indonēzijas akciju tirgus indekss JCI pieauga par 1,7%. Ķīnas akciju indekss Shanghai Composite pieauga par 22,3%. Krievijas RTS indekss gada laikā pieauga par 44,93%, pateicoties naftas cenu labvēlīgajai ietekmei, kā arī rubļa bāzes likmju samazināšanai.

Attīstības valstu akciju indekss MSCI Emerging gada laikā palielinājās par 15,42%.

Runājot par korporatīvām obligācijām, var secināt, ka Eiropas valstu investīciju līmeņa valsts obligāciju riska prēmijas (kredītspredi) samazinājās – tā, 5 gadu CDS indekss iTRAXX Europe, kas raksturo investīciju reitinga obligāciju kredītriska prēmijas, nokrita par 43,12 bāzes punktiem līdz 44,249 bāzes punktiem, bet 10 gadu iTRAXX Europe vērtība samazinājās par 46,23 bāzes punktiem līdz 84,923 bāzes punktiem. Tajā pašā laikā 5 gadu CDS indekss iTRAXX Crossover, kas raksturo galvenokārt augsta ienesīguma obligāciju kredītriska prēmijas, samazinājās par 145,5 bāzes punktiem līdz 207,203 bāzes punktiem, bet 10 gadu iTRAXX Crossover vērtība samazinājās par 149,81 bāzes punktiem līdz 267,098 bāzes punktiem.

Latvijas valsts eiroobligāciju ar dzēšanu 2025. gadā ienesīgums gada laikā samazinājās par 72,1 bāzes punktiem līdz -0,059%. Valsts obligāciju izpiršana no tirgus, ko īstenoja Latvijas banka ECB kvantitatīvās mīkstināšanas ietvaros, veicināja būtisku Latvijas valsts obligāciju ienesīgumu samazināšanos. Latvijas ekonomika 2019. gadā bremsējās salīdzinājumā ar 2018. gadu – ja 2018. gadā Latvijas IKP palielinājās par 4,3%, tad 2019.gadā – par 2,2%, ko veicināja lejupeņveida tranzīta nozarē, kā arī finanšu pakalpojumu nozarē. Latvijas IKP pieaugumu turpināja atbalstīt privātais patēriņš.

Ieguldījumu portfeļa struktūra un atsevišķu ieguldījumu veidu ienesīguma novērtējums

2019.gadā Plānā mērķa līmenī tika saglabāti ieguldījumi akciju biržā tirgotajos fondos (ETF), kas atveido ASV un Eiropas indeksus. Tas deva iespēju maksimāli izmantot akciju tirgus pieaugumu. Portfeļa fiksētā ienākuma daļā tika palielināti ieguldījumi Centrālās un Austrumeiropas valsts un korporatīvajās obligācijās. Tika veikti ieguldījumi vairāku Centrālās-un Austrumeiropas reģiona emitentu korporatīvajās obligācijās, tajā skaitā Gruzijas TBC Bank un Polijas Energa. Tika izvietoti vairāki vidēja termiņa depozīti Latvijas komercbankās.

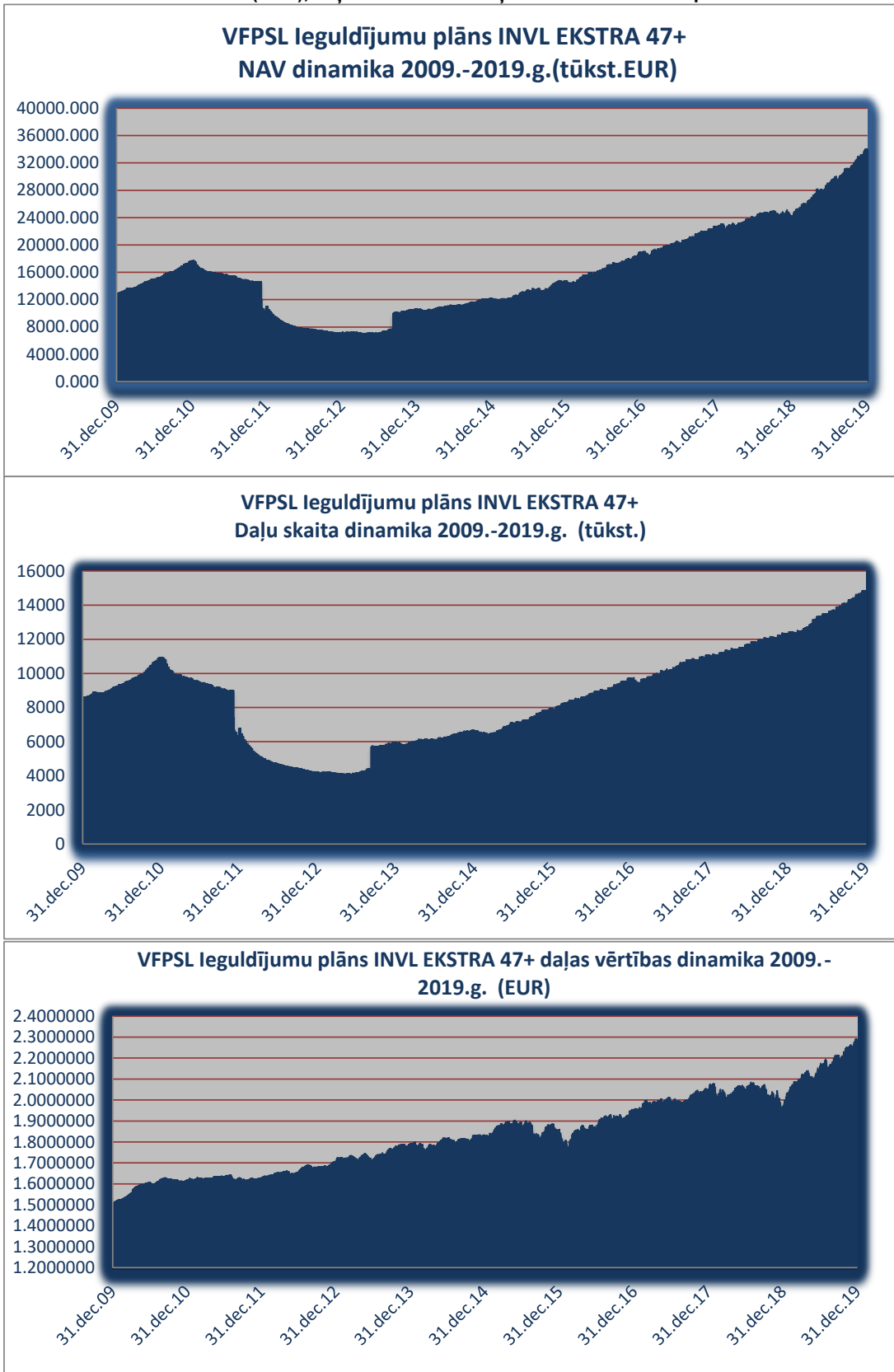
Plāna ieguldījumu sadalījumu pa valūtām, ņemot vērā hedžētās pozīcijas, pārskata perioda beigās veidoja - 99.77% EUR (2018: 99.75% EUR) un 0.23% USD (2018: 0.25% USD).

Banku termiņnoguldījumu īpatsvars, ieskaitot uzkrātos procentus, Plāna aktīvos pārskata perioda beigās bija 6.27% (2018: 7.98%), vidējais termiņnoguldījumu portfeļa ienesīgums pārskata gada beigās veidoja aptuveni 1.42% (2018: 1.55%) un ir būtisks, lai nodrošinātu Plāna ienesīguma stabilitāti.

Lielākais ieguldījumu īpatsvars Plāna aktīvos pārskata perioda beigās bija ieguldījumiem ieguldījumu fondos, kas veidoja 57.75% (2018: 47.19%) no Plāna aktīviem. Plāna ieguldījumu īpatsvars komercsabiedrību emitētajās obligācijās pārskata perioda beigās veidoja 17.34% (2018: 16.34%). Plāna ieguldījumu īpatsvars valsts un pašvaldību parāda vērtspapīros veidoja 11.53% (2018: 11.90%) no Plāna aktīviem. Pārskata perioda beigās ieguldījumu īpatsvars akcijās bija 0.88% (2018: 1.47%).

VFPSL ieguldījumu plāna
"INVL Ekstra 47+"
2019. gada pārskats

Plāna neto aktīvu vērtības (NAV), daļas vērtības un daļu skaita dinamika kopā no Plāna darbības sākuma

leguldījumu plāna ienesīgums

leguldījumu plāna tīrais ienesīgums (procentos pēc pārvaldes izdevumu atskaitīšanas):

	3 mēneši, %	6 mēneši, %	1 gads, %
leguldījumu plāns "INVL Ekstra 47+"	3.43	6.67	16.26
Nozares vidējais svērtais (Aktīvie plāni 50%)	2.27	3.93	12.29

	2 gadi, %	3 gadi, %	5 gadi, %
leguldījumu plāns "INVL Ekstra 47+"	5.67	5.47	4.55
Nozares vidējais svērtais (Aktīvie plāni 50%)	3.17	3.35	2.93

Divu, trīs un piecu gadu ienesīgums ir izteikts gada procentos.

Plāna ienesīgums 2019. gadā sasniedza 16.26% (nozares vidējais svērtais gada ienesīgums aktīviem ieguldījumu plāniem bija 12.29%).

Administratīvo izdevumu novērtējums

Izmaksu veids	Izmaksu apjoms EUR	Izmaksu apjoms EUR
	2019	2018
Atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam	291 471	167 444
Atlīdzība turētājbankai	29 151	23 931
Pārējie ieguldījumu plāna pārvaldes izdevumi	36	73

Informācija par jebkādiem svarīgiem notikumiem kopš pārskata perioda beigām

2020. gada 11. martā Pasaules Veslības Organizācija pasludināja COVID-19 uzliesmojumu par pandēmiju un Latvijas valdība pasludināja ārkārtas stāvokli valstī 2020. gada 12. martā.

Reaģējot uz COVID-19 potenciāli nopietnajiem draudiem sabiedrības veselībai, Latvijas valdības iestādes ir veikušas pasākumus, lai apturētu slimības uzliesmojumu, ieskaitot starptautisko pasažieru pārvadājumu apturēšanu caur lidostām, ostām, starpvalstu autobusu un dzelzceļu satiksmi, un noteiktu nozaru "bloķēšanu" līdz turpmākai notikumu attīstībai.

Konkrēti, aviosabiedrības, jūras pārvadātāji un dzelzceļi apturēja cilvēku starptautiskos pārvadājumus, skolas, universitātes, restorāni, kinoteātri, teātri un muzeji, kā arī sporta objekti tika slēgti vai tika ierobežoti. Daudzi uzņēmumi Latvijā ir ieteikuši darbiniekiem palikt mājās, daži ir saīsinājuši darba laiku vai uz laiku apturējuši uzņēmējdarbību. Līdzīgus pasākumus veica arī citas Eiropas valstis un citas pandēmijas skartās valstis.

Šo notikumu plašākā ekonomiskā ietekme ietver:

- Uzņēmējdarbības un saimnieciskās darbības pārtraukšana Latvijā ar pakāpenisku ietekmi ga augšupējās, gan pakārtotās piegādes ķēdēs;
- Būtiski traucējumi uzņēmējdarbībā atsevišķās nozarēs gan Latvijā, gan tirgos, kuri ir saistīti ar ārvalstu piegādes ķēdēm, kā arī uz eksportu orientēti uzņēmumi, kuriem ir liela atkarība no ārvalstu tirgiem. Visvairāk skartās nozares ir tirdzniecība un transports, ceļojumu, tūrisma un izklaides industrijas, ražošanas, būvniecība, mazumtirdzniecība, apdrošināšana, izglītība un finanšu nozares;
- Ievērojams pieprasījuma kritums pēc nebūtiskām precēm un pakalpojumiem;
- Ekonomiskās nenoteiktības palielināšanās, ko atspoguļo nestabilākas aktīvu cenas un valūtas maiņa kursi.

Latvijas valdība 2020. gada 19. martā apstiprināja likumprojektu par valsts atbalsta programmu, lai apkarotu COVID-19 uzliesmojuma negatīvo ietekmi uz ekonomiku. Valsts atbalsta pasākumi un to saņemšanas kritēriji ir publicēti, taču uz pārskata parakstīšanas brīdi Pārvaldošās sabiedrības vadība neplāno tos izmantot.

Plāns darbojas finanšu sektorā, kuru COVID-19 uzliesmojums patreiz tieši nav būtiski ietekmējis, un Valsts fondēto pensiju sistēma nodrošina Plāna darbības nepārtrauktību.

Balstoties uz publiski pieejamo informāciju dienā, kad šie finanšu pārskati tika apstiprināti publicēšanai, vadība apsvēra vairākus smagus, bet ticamus scenārijus attiecībā uz iespējamo uzliesmojuma attīstību un tā paredzamo ietekmi uz Plānu un ekonomisko vidi, kurā Plāns darbojas, ieskaitot pasākumus, ko jau ir veikusi Latvijas valdība un valdības citās valstīs, kur atrodas Plāna ieguldījumi un dalībnieki.

Uz 2019. gada 31. decembri Plāna apgrozāmais kapitāls bija 22.592 milj.EUR, un tam nav kredītsaistību. Par Plāna apgrozāmo kapitālu tiek uzskatīti īstemiņa (termiņš līdz 1 gadam) neto aktīvi, kas atspoguļoti 6.pielikumā.

Informācija par jebkādiem svarīgiem notikumiem kopš pārskata perioda beigām (turpinājums)

Vadība izskatīja šādus darbības riskus, kas var nelabvēlīgi ietekmēt Plānu:

- Pārvaldes sabiedrības personāla nepieejamība ilgāku laiku;
- Straujš pārvaldāmo aktīvu vērtības samazinājums, kas saistīts ar būtisku cenu kritumu gandrīz vis investējamajā vidē;
- Paredzamais naudas līdzekļu pārskaitījumu samazinājums uz valsts fondēto pensiju sistēma ieguldījumu plāniem, kas varētu rasties masveida atlaišanas rezultātā un attiecīgi sociālo nodokļu samazinājums, kas tuvākajā nākotnē negatīvi ietekmēs pārvaldāmo aktīvu pieaugumu;
- Palielināts nelabvēlīgu politisko lēmumu risks - pastāv risks, ka valdība izvēlēties iesaldēt iemaksa valsts fondēto pensiju sistēmā uz vairāk vai mazāk ilgstošu laika posmu, lai palielinātu fiskālo telpu un finansētu pretkrīzes pasākumus, kas kavēs pārvaldāmo aktīvu pieaugumu.

Lai mazinātu iespējamo nelabvēlīgo scenāriju radītos riskus, vadība sāka īstenot pasākumus, kas jo īpaši ietver:

- programmas "darbs no mājām" rotācijas kārtībā ieviešana nozīmīgai Pārvaldes sabiedrības darbinieku grupai;
- darbinieki ir apmācīti ievērot ļoti stingrus piesardzības standartus, ieskaitot sociālo distancēšanos;
- Līdzšinējā Plāna ieguldījumu portfeļa pārvaldīšanas stratēģija nav mainīta, aktīvu pārvaldītājs saglabā iepriekšējo aktīvu izvietojumu ar nelielām korekcijām, galvenokārt - saglabājot paaugstinātu likviditāti, lai spētu nodrošināt no ieguldījumu portfeļiem visas izmaksas, tajā pašā laikā izvairoties no jaunām investīcijām parāda vērtspapīros, kas nav investīciju līmeņa reitinga, lai mazinātu riskus, kas saistīti ar šādu vērtspapīru emitentu kredīt kvalitātes pasliktināšanos.

Pēc vadības domām, iepriekš minētie faktori apstiprina apgalvojumu, ka Plānam būs pietiekami daudz līdzekļu, lai turpinātu darbību vismaz 12 mēnešus no pārskata datuma.

Vadība secināja, ka iespējamo nelabvēlīgo apstākļu diapazons, kas tiek ņemts vērā, pieņemot šo apgalvojumu, nerada būtiskas neskaidrības saistībā ar notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nopietnas šaubas par Plāna spēju turpināt darboties.

Kopš pārskata perioda beigām līdz gada pārskata apstiprināšanas dienai nav notikuši citi svarīgi notikumi, kas ir nozīmīgi ieguldījumu plāna finansiālā stāvokļa un tā darbības rezultātu izpratnei.

Turpmākās ieguldījumu plāna attīstības prognozes

Ārkārtas pasākumi, kas bija saistīti ar COVID-19 epidēmiju un karantīnu, 2020. gada sākumā negatīvi ietekmēja pasaules ekonomiku un izraisīja finanšu tirgos strauju kritumu. ASV akciju indekss S&P500 2020. gada 1.ceturksnī nokrita par 19,77%. Dolāra kurss pret eiro pieauga: ja 2019. gada beigās 1 eiro maksāja ap 1,1229 dolāru, tad 2020. gada marta beigās eiro maksāja 1,0971 dolāru. FRS bāzes likmes samazināšanas rezultātā ASV valsts obligāciju ienesīgumi samazinājās, pieaugot šo obligāciju cenām: 5 gadu ASV valsts obligāciju ienesīgums gada laikā nokrita par 129 bāzes punktiem (b.p.) līdz 0,3799%, 10 gadu – par 120 bāzes punktiem līdz 0,6695%.

Eiropas akciju indeksi arī nokrita: Vācijas indekss DAX 2020. gada 1. ceturksnī samazinājās par 25,01%, Francijas indekss CAC40 nokrita par 26,51%, Itālijas FTSE MIB samazinājās par 27,46%, Spānijas IBEX – par 29,41%. Arī Lielbritānijas FTSE indekss nokrita par 25,24%. Samazinājās Eiropas etalona valsts obligāciju ienesīgumi: 5 gadu Vācijas valsts obligāciju ienesīgums nokrita par 18 bāzes punktiem līdz -0,653%, bet 10 gadu Vācijas obligāciju ienesīgums samazinājās par 28,6 bāzes punktiem līdz -0,471%.

Attīstīto valstu akciju tirgus MCSI World nokrita par 21,27%.

Attīstības valstīs arī bija vērojams straujš kritums: Brazīlijas akciju indekss BOVESPA nokrita par 36,86%, Indijas fondu biržas indekss SENSEX samazinājās par 29,09%, Indonēzijas akciju tirgus indekss JCI par 27,95%. Ķīnas akciju indekss Shanghai Composite nokrita par 9,53%. Krievijas RTS indekss ceturkšņa laikā nokrita par 34,51%, naftas cenu krituma dēļ un karantīna pasākumu dēļ.

Attīstības valstu akciju indekss MSCI Emerging ceturkšņa laikā nokrita par 24,13%.

Runājot par korporatīvām obligācijām, var secināt, ka Eiropas valstu investīciju līmeņa valsts obligāciju riska prēmijas (kredītsprei) būtiski pieauga – tā, 5 gadu CDS indekss iTRAXX Europe, kas raksturo investīciju reitinga obligāciju kredītriska prēmijas, palielinājās par 53,08 bāzes punktiem līdz 95,783 bāzes punktiem, bet 10 gadu iTRAXX Europe vērtība palielinājās par 43,96 bāzes punktiem līdz 128,366 bāzes punktiem. Tajā pašā laikā 5 gadu CDS indekss iTRAXX Crossover, kas raksturo galvenokārt augsta ienesīguma obligāciju kredītriska prēmijas, uzlēca par 366,6 bāzes punktiem līdz 571,567 bāzes punktiem, bet 10 gadu iTRAXX Crossover vērtība - par 352,96 bāzes punktiem līdz 617,554 bāzes punktiem.

Ņemot vērā minētās tendences, attiecīgi ir novērotas arī ieguldījumu plāna aktīvu vērtības svārstības.

Turpmākās ieguldījumu plāna attīstības prognozes (turpinājums)

Turpmāk plānots pieturēties pie izvēlētās aktīvu struktūras. Akciju daļa tiks investēta akciju ETF saskaņā ar atsauces indeksu, kā arī tiks veikti ieguldījumi Baltijas akciju tirgū, obligāciju daļā tiks meklētas jaunas iespējas palielināt ienesīgumu, iegādājoties korporatīvās obligācijas, kas tiks izvietotas tirgū, kā arī ieguldot tajās obligāciju termiņstruktūras daļās, kur prēmijas virs etalona ienesīguma ir maksimālās. COVID-19 un tā izraisītā tirgus svārstīguma ietekmē, 2020.gada sākumā vairākas reizes taktiski tika samazināti ieguldījumi akciju tirgū par 10% vai par 20% no kopējas akciju pozīcijas - bet līmenis, kas definēts stratēģijā paliek bez izmaiņām. Pārvaldniekam ir plāns cenu stabilizācijas situācijā atgriezties pie iepriekšējās aktīvu struktūras.

Andrejs Martinovs

IPAS "INVL Asset Management"
valdes priekšsēdētājs

Aleksejs Marčenko

ieguldījuma plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2020. gada 6.aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Paziņojums par līdzekļu pārvaldītāja valdes atbildību

IPAS INVL Asset Management (turpmāk arī - Sabiedrība) valdei ir pienākums saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām sagatavot finanšu pārskatus, kas skaidri un patiesi atspoguļo plāna finansiālo stāvokli pārskata perioda beigās, kā arī pārskata perioda darbības rezultātus.

Sabiedrības valde atbild par atbilstošas uzskaites kārtošānu, par ieguldījumu plāna līdzekļu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas rīcības novēršanu.

Sabiedrības valde apstiprina, ka no 12. līdz 42. lapai iekļautie finanšu pārskati par periodu no 2019. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 31. decembrim, sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kā to nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) noteikumi "Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi". Pārskati sagatavoti pamatojoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. Pārskata periodā ir konsekventi izmantotas atbilstošas uzskaites metodes. Finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā vadības pieņemtie lēmumi un pieņēmumi ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi.

Šo gada pārskatu no 3. līdz 42. lapai ir apstiprinājusi ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības „INVL Asset Management” valde un valdes vārdā to parakstījuši:

Andrejs Martinovs

IPAS "INVL Asset Management"
valdes priekšsēdētājs

Aleksejs Marčenko

Ieguldījuma plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2020. gada 6. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Aktīvu un saistību pārskats

	Pielikums	31.12.2019 EUR	31.12.2018 EUR
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	8	1 048 132	2 666 742
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā		31 052 158	19 776 190
Parāda vērtspapīri u.c. vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	4.2.1.	9 883 830	6 887 012
Ieguldījumu fondu apliecības	4.2.1.	19 779 053	11 509 168
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	4.3.2.	531 094	544 224
Akcijas	4.2.1.	302 372	359 096
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	4.3.3.	555 809	476 690
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā		2 146 255	1 946 435
Terminnoguldījumi kredītiestādēs	4.3.1.	2 146 255	1 946 435
Kopā aktīvi		34 246 545	24 389 367
Saistības			
Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā		(7 576)	(33 349)
Atvasinātie finanšu instrumenti	4.3.4.	(7 576)	(33 349)
Uzkrātie izdevumi	9	(162 898)	(16 772)
Kopā saistības		(170 474)	(50 121)
Neto aktīvi		34 076 071	24 339 246

Pielikumi no 16. līdz 42. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Šo finanšu pārskatu no 12. līdz 42. lapai ir apstiprinājusi ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības "INVL Asset Management" valde un valdes vārdā to parakstījuši:

_____
 Andrejs Martinovs

_____
 Aleksejs Marčenko

IPAS "INVL Asset Management"
 valdes priekšsēdētājs

Ieguldījuma plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2020. gada 6. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Ienākumu un izdevumu pārskats

	Pielikums	2019 EUR	2018 EUR
Ienākumi			
Procentu ienākumi par prasībām pret kredītiestādēm		29 151	32 460
Procentu ienākumi par parāda instrumentiem		276 653	283 524
Dividendes		368 891	195 146
Kopā ienākumi	10	674 695	511 130
Izdevumi			
Procentu izdevumi		(258)	(471)
Līdzekļu pārvaldītāja pastāvīgā komisija		(145 718)	(167 444)
Līdzekļu pārvaldītāja mainīgā komisija		(145 753)	-
Atlīdzība turētājbankai		(29 151)	(23 931)
Pārējie ieguldījumu plāna pārvaldes izdevumi		(36)	(73)
Kopā izdevumi	11	(320 916)	(191 919)
Ieguldījumu vērtības pieaugums/ (samazinājums)			
Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)	12	(1 788)	(212 285)
Nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums/ (samazinājums)	13	3 941 211	(1 108 145)
Ieguldījumu vērtības pieaugums/ (samazinājums) kopā		3 939 423	(1 320 430)
Pārskata gada peļņa/ (zaudējumi), kas attiecināmi uz ieguldījumu plāna dalībniekiem			
		4 293 202	(1 001 219)

Pielikumi no 16. līdz 42. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Šo finanšu pārskatu no 12. līdz 42. lapai ir apstiprinājusi ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības "INVL Asset Management" valde un valdes vārdā to parakstījuši:

_____
 Andrejs Martinovs

IPAS "INVL Asset Management"
 valdes priekšsēdētājs

_____
 Aleksejs Marčenko

Ieguldījuma plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2020. gada 6. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Neto aktīvu kustības pārskats

	Pielikums	2019 EUR	2018 EUR
Neto aktīvi pārskata gada sākumā		24 339 246	22 767 071
Pārskata gada (zaudējumi)/ peļņa, kas attiecināmi uz ieguldījuma plāna dalībniekiem		4 293 202	(1 001 219)
No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras saņemtās naudas summas		8 644 288	4 710 844
Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai izmaksātās un izmaksājamās naudas summas		(3 794 108)	(2 137 450)
INVL INDEX DIRECT pievienotie neto aktīvi	15	593 443	-
Neto aktīvu pieaugums pārskata gadā		9 736 825	1 572 175
Neto aktīvi pārskata gada beigās		34 076 071	24 339 246
ieguldījumu plāna daļu skaits pārskata gada sākumā		12 354 812	11 099 707
ieguldījumu plāna daļu skaits pārskata gada beigās		14 878 029	12 354 812
Neto aktīvi uz vienu ieguldījumu plāna daļu pārskata gada sākumā		1.9700216	2.0511417
Neto aktīvi uz vienu ieguldījumu plāna daļu pārskata gada beigās		2.2903619	1.9700216

Pielikumi no 16. līdz 42. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Šo finanšu pārskatu no 12. līdz 42. lapai ir apstiprinājusi ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības "INVL Asset Management" valde un valdes vārdā to parakstījuši:

_____
 Andrejs Martinovs

IPAS "INVL Asset Management"
 valdes priekšsēdētājs

_____
 Aleksejs Marčenko

ieguldījuma plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2020. gada 6. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Naudas plūsmas pārskats

	Pielikums	2019 EUR	2018 EUR
Naudas plūsma pamatdarbības rezultātā			
Pārskata gada peļņa/ (zaudējumi), kas attiecināma uz ieguldījumu plāna dalībniekiem		4 293 202	(1 001 219)
Korekcijas:			
Aprēķinātie procenti		(305 804)	(315 984)
Aprēķinātās dividendes		(368 891)	(195 146)
Naudas līdzekļu pieaugums/ (samazinājums) pamatdarbības rezultātā pirms izmaiņām aktīvos un saistībās		3 618 507	(1 512 349)
Neto izmaiņas pārējās saistībās		-	(200 099)
Neto izmaiņas uzkrātajos izdevumos		146 126	(208 487)
Neto izmaiņas termiņnoguldījumos		(191 000)	200 000
Neto izmaiņas finanšu aktīvos un saistībās, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā		(10 708 044)	409 982
Bruto pamatdarbības naudas plūsma		(7 134 411)	(1 310 953)
Saņemtie procentu ienākumi		287 799	295 164
Saņemtās dividendes		368 891	195 146
Naudas līdzekļu samazinājums pamatdarbības rezultātā		(6 477 721)	(820 643)
Naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā			
No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras saņemtās naudas summas		8 644 288	4 710 844
INVL INDEX DIRECT pievienošanas rezultātā saņemtās naudas summas		8 931	-
Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai izmaksātās naudas summas		(3 794 108)	(2 137 450)
Naudas līdzekļu pieaugums finansēšanas darbības rezultātā		4 859 111	2 573 394
Naudas līdzekļu (samazinājums)/ pieaugums		(1 618 610)	1 752 751
Naudas līdzekļi pārskata perioda sākumā		2 666 742	913 991
Naudas līdzekļi pārskata perioda beigās	8	1 048 132	2 666 742

Pielikumi no 16. līdz 42. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Šo finanšu pārskatu no 12. līdz 42. lapai ir apstiprinājusi leguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības "INVL Asset Management" valde un valdes vārdā to parakstījuši:

_____
 Andrejs Martinovs

IPAS "INVL Asset Management"
 valdes priekšsēdētājs

_____
 Aleksejs Marčenko

leguldījuma plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2020. gada 6. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Finanšu pārskata pielikumi

1. Vispārīgā informācija par pensiju plānu

VFPSL ieguldījumu plāns INVL Ekstra 47+ (tālāk tekstā – "Plāns") savu darbību uzsāka 2006. gada 15. augustā, kad no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras tika saņemta pirmā iemaksa Plānā. Ieguldījumu plānam ir izvēlēta aktīva ieguldījumu politika, kas ir orientēta uz ieguldījumiem akcijās un citos kapitāla vērtspapīros līdz 50 procentiem no ieguldījumu plāna aktīviem, tādējādi dodot iespēju ieguldījumu plāna dalībniekiem sasniegt lielāku peļņas potenciālu ilgākā laika posmā.

Plāns ir Fondētās pensiju sistēmas dalībnieks, kas izveidota Latvijā saskaņā ar Valsts fondēto pensiju likumu. Plānam ir jānodrošina Plāna dalībnieku pensijas kapitāla aizsardzība pret inflāciju un ilgtermiņa peļņa no līdzekļu ieguldīšanas finanšu instrumentos, kas ļautu uzkrāt papildus pensiju kapitālu.

Ieguldījumu plāns nav juridiska persona un tas nav emitējis pašu kapitāla akcijas vai daļas. Ieguldījumu plāna dzēšamās daļas netiek kotētas biržā un publiski tirgotas.

Pārskata periodā un pārskata perioda beigās Plāna aktīvi nav bijuši iekļāti vai citādi apgrūtināti.

2019. gada 26. aprīlī IPAS „INVL Asset Management” ir veikusi VFPSL ieguldījumu plāna INVL INDEX DIRECT pievienošanu Plānam.

Ieguldījumu plāna līdzekļu pārvaldītājs ir ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "INVL Asset Management", juridiskā adrese: Elizabetes iela 10B-1, Rīga, LV-1010. Sabiedrības pārvaldīšanā atrodas sekojoši Fondēto pensiju sistēmas ieguldījumu plāni: ieguldījumu plāns INVL Maksimālais 16+, ieguldījumu plāns INVL Konservatīvais 58+ un ieguldījumu plāns INVL Komforts 53+.

Ieguldījumu plāna līdzekļu turētājbanka ir AS "SEB banka", juridiskā adrese: Meistaru iela 1, Valdlauči, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV-1076.

2. Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principi

2.1. Pārskata sagatavošanas pamats

Finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SPFS), kā to nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) noteikumi "Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi".

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar sākotnējās iegādes vērtības uzskaites principu, kas modificēts, pārvērtējot patiesajā vērtībā novērtētos finanšu instrumentus ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

Šo finanšu pārskatu sagatavošanā netiek piemērots 26. Starptautiskais grāmatvedības standarts (turpmāk – SGS), jo Plāns ietilpst valsts izveidotā pensiju sistēmā, tā rīcībā nav informācija par saņemto līdzekļu īpašniekiem un tas neadministrē un tam nav pieeja pensiju izmaksu aprēķiniem. Saņemamo naudas summu apmērs ir atkarīgs no dalībnieku valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām.

Finanšu pārskati sagatavoti, balstoties uz uzskaites politikas pēctecības principu, ar ko izprot kārtējā perioda finanšu pārskatu sagatavošanā pielietoto grāmatvedības principu atbilstību iepriekšējā periodā izmantotajiem principiem, izņemot grāmatvedības politikas izmaiņas, kas minētas 2.2 un 2.3. punktos.

Finanšu pārskatā par naudas vienību lietota Latvijas Republikas naudas vienība eiro (EUR), kas ir arī Plāna funkcionālā valūta.

2.2. Izmaiņas grāmatvedības uzskaites politikās

Finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS). Ņemot vērā Eiropas Savienības apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir atspoguļoti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprināti piemērošanai Eiropas Savienībā, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz Plāna finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti. Visi rādītāji finanšu pārskatos ir norādīti Latvijas oficiālajā valūtā (EUR), ja nav norādīts citādi.

2.3. Jauni standarti un interpretācijas

Jauni standarti un interpretācijas, kas stājušies spēkā šajā pārskata gadā

Plāns ir pieņēmis turpmāk aprakstītos jaunus standartus un standartu papildinājumus, ieskaitot no tiem izrietošus papildinājumus citos standartos, kuri sākotnēji jāpieņemo pārskata gadā, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, un kas nekādā veidā nav ietekmējuši šos finanšu pārskatus:

- 16. SFPS "Noma"
- 23. SFPIK "Nenoteiktība lenākuma nodokļa uzskaitē",
- Grozījumi 9. SFPS "Finanšu instrumenti" – Priekšapmaksas instrumenti ar negatīvo kompensāciju,
- Grozījumi 28. SGS "Asociētie uzņēmumi un kopuzņēmumi" – Ilgtermiņa ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos,
- Grozījumi 19. SGS "Darbinieku labumi" – Plāna grozījumi, ierobežojumi vai norēķini, un
- Ikgadējie SFPS uzlabojumi 2017.

Vairāki jauni standarti un interpretācijas ir publicēti, kas sākotnēji jāpieņemo pārskata gados, kas sākas pēc 2019. gada 1. janvāra, vai arī nav pieņemti lietošanai Eiropas Savienībā:

- Grozījumi 3. SFPS "Biznesa apvienošana" – Biznesa definīcija (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk, pagaidām nav pieņemti ES).
- Grozījumi 1. SGS "Finanšu pārskatu uzrādīšana" un 8. SGS "Grāmatvedības politikas, grāmatvedības aplēšu izmaiņas un kļūdas" – Būtiskuma definīcija (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk, pagaidām nav pieņemti ES).
- Grozījumi 10. SFPS "Konsolidētie finanšu pārskati" un 28. SGS "Asociētie uzņēmumi un kopuzņēmumi" – Pārdošanas vai aktīvu nodošanas darījumi starp investoru un tā asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu (spēka stāšanās datums šobrīd nav noteikts, pagaidām nav pieņemti ES).

Plāna pārvaldnieks ir pieņēmis lēmumu neieviešāt jaunus standartus un interpretācijas pirms to spēkā stāšanās datuma. Plāna pārvaldnieks uzskata, ka jaunu standartu, grozījumu un interpretāciju ieviešanai nav un nebūs būtiskas ietekmes uz Plāna finanšu pārskatiem to ieviešanas gadā.

2.4. Finanšu instrumenti

Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Finanšu aktīvi un finanšu saistības tiek atzītas neto aktīvu pārskatā datumā, kad attiecīgā instrumenta līguma nosacījumi ir kļuvuši saistoši Plānam.

Finanšu aktīvi vai finanšu saistības tiek sākotnēji novērtēti patiesajā vērtībā, pieskaitot darījuma izmaksas, kas tieši saistītas ar finanšu aktīvu vai finanšu saistību iegādi, izņemot, ja finanšu aktīvi vai finanšu saistības klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi vai finanšu saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvu vai saistību, kas tiek novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos, darījumu izmaksas tiek atzītas peļņā vai zaudējumos. Pēc sākotnējās atzīšanas finanšu aktīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīti paredzami kredītzaudējumi, kā rezultātā kredītzaudējumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos, kad aktīvs ir tikko atzīts.

Ja finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība atšķiras no darījuma cenas sākotnējās atzīšanas brīdī, Plāns atzīst starpību šādi:

Ja patieso vērtību var noteikt izmantojot identiska aktīva vai saistību aktīvā tirgū kotētu cenu (t.i, 1. līmeņa patiesās vērtības hierarhija) vai pamatojoties uz vērtēšanas paņēmieni, kas izmanto tikai novērojamos tirgus datus, starpība tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.4. Finanšu instrumenti (turpinājums)

Visos pārējos gadījumos starpība tiek atlikta un atlikto pirmās dienas peļņas vai zaudējumu atzīšanas termiņš tiek noteikts individuāli. Tie var tikt amortizēti instrumenta darbības laikā, atlikti līdz brīdim, kad instrumenta patieso vērtību var noteikt, izmantojot novērojamus tirgus datus, vai realizācijas brīdī.

Klasifikācija

Finanšu aktīvi sākotnējās atzīšanas brīdī tiek klasificēti vienā no šādām kategorijām:

- Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā (AI);
- Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos (PVPZA);

Finanšu aktīvu atzīšana un klasifikācija augstāk minētajās kategorijās balstās uz abiem zemāk norādītajiem faktoriem:

- Sabiedrības izvēlēto biznesa modeli finanšu aktīvu pārvaldīšanā;
- Finanšu aktīva līgumiskās naudas plūsmas pazīmēm.

Finanšu aktīvu novērtē amortizētajās izmaksās, ja ir izpildīti šādi divi nosacījumi:

- Finanšu aktīvs tiek turēts tāda komercdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir turēt finanšu aktīvus, lai iekasētu līgumiskās naudas plūsmas, un
- Finanšu aktīva līgumiskie noteikumi paredz naudas plūsmas, ko veido vienīgi pamatsummas un procentu maksājumi.

Finanšu aktīvu novērtē patiesajā vērtībā ar vērtības izmaiņu atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja ir izpildīti sekojošie nosacījumi:

- Finanšu aktīvs tiek turēts tāda komercdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir realizēt naudas plūsmas, veicot instrumenta aktīvu pirkšanu un pārdošanu pamatojoties uz to patieso vērtību;
- Atvasinātais finanšu instruments tiek turēts tāda komercdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir gūt peļņu no atvasinātā instrumenta vērtības izmaiņām atbilstoši attiecīgā mainīgā lieluma izmaiņām (procentu likmes, finanšu instrumenta cenas, preces cenas, valūtas kursa, cenu vai likmju indeksa, kredītreitīngā vai kredītu indeksa, vai cita mainīgā lieluma);
- Finanšu aktīvi to sākotnējās atzīšanas brīdī neatsaucami tika noteikti, kā tādi, kuru patiesās vērtības izmaiņas atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja tādējādi tiks novērsta vai ievērojami samazināta novērtēšanas vai atzīšanas nekonsekvence, un tas ir stingri pamatots.

Prasības pret kredītiestādēm, termiņnoguldījumi un debitoru parādi ietver līgumiskās naudas plūsmas pazīmes, ko veido vienīgi pamatsumma un procentu maksājumi, līdz ar ko tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā.

Amortizētā vērtība un efektīvā procentu likme

Amortizētā vērtība ir summa, par kādu finanšu aktīvs vai finanšu saistības tiek novērtētas sākotnējās atzīšanas brīdī, atskaitot pamatsummas atmaksu, plus vai mīnus kumulatīvā amortizācija, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, attiecībā uz jebkuru starpību starp sākotnējo summu un termiņu, un, ja ir finanšu starpība, un aktīviem, kas tiek koriģēti par zaudējumu summu.

Efektīvā procentu likme ir likme, kas precīzi diskontē aplēstos nākotnes naudas maksājumus vai ieņēmumus no paredzamā finanšu aktīva vai finanšu saistību ilguma līdz finanšu aktīva bruto uzskaites vērtībai (t.i. tās amortizētajai pašizmaksai pirms vērtības samazināšanās vērtības samazinājuma) vai amortizētajām finanšu saistību izmaksām. Aprēķinā netiek ņemti vērā paredzami kredītu zaudējumi un ietver darījumu izmaksas, prēmijas vai atlaides un maksas, kas ir faktiskās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, piemēram, sākotnējās maksas.

Kad Plāns pārskata nākotnes naudas plūsmu aplēses, attiecīgo finanšu aktīvu vai finanšu saistību uzskaites vērtību koriģē, lai atspoguļotu jauno novērtējumu, kas diskontēts, izmantojot sākotnējo efektīvo procentu likmi. Visas izmaiņas tiek atzītas peļņā vai zaudējumos.

2.4. Finanšu instrumenti (turpinājums)

Atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasinātie finanšu instrumenti iekļauj valūtas mijmaiņas, biržā netirgotus nākotnes līgumus un biržā tirgotus nākotnes līgumus.

Atvasinātie finanšu instrumenti sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā datumā, kurā noslēgts atvasinātais līgums, un turpmāk tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Visi atvasinātie finanšu instrumenti tiek atspoguļoti kā aktīvi, ja to patiesā vērtība ir pozitīva, vai kā pasīvi, ja to patiesā vērtība ir negatīva.

Izmaiņas atvasināto finanšu instrumentu patiesajā vērtībā tiek atzītas visaptverošo ienākumu pārskatā periodā, kurā tās ir radušās.

Atvasinātie finanšu instrumenti var tikt iegulti citos līgumos („apkalpošanas līgums”). Iegultais atvasinātais finanšu instruments ir nodalīts no apkalpošanas līguma, un tas tiek uzskaitīts kā atvasinātais finanšu instruments, ja iegultā atvasinātā finanšu instrumenta ekonomiskā būtība un riski nav saistīti ar apkalpošanas līguma ekonomisko būtību un riskiem, atsevišķs instruments ar tādiem pašiem nosacījumiem kā iegūtajam atvasinātajam finanšu instrumentam atbilstu atvasinātā finanšu instrumenta definīcijai; apvienoto finanšu instrumentu nenovērtē patiesajā vērtībā ar izmaiņu patiesajā vērtībā atspoguļojumu konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Atvasinātie finanšu instrumenti, kas iekļauti patiesajā vērtībā novērtētajos aktīvos vai saistībās ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, netiek uzrādīti atsevišķi.

Lai arī Plāns veic darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem riska ierobežošanas nolūkos, Plāns nepiemēro risku ierobežošanas uzskaiti.

Finanšu aktīvi un finanšu saistības, kas novērtēti amortizētajā vērtībā

Finanšu aktīvu vai saistības sākotnēji novērtē to patiesajā vērtībā, plus finanšu aktīva vai saistību gadījumā, kas nav novērtēts patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, darījuma izmaksas, kas ir tieši attiecināmas uz finanšu aktīva vai saistību iegādi vai emisiju.

Pēc sākotnējās atzīšanas finanšu aktīvi, tostarp atvasinātie instrumenti, kas ir aktīvi, tiek novērtēti to patiesajā vērtībā, bez jebkādiem atskaitījumiem par darījuma izmaksām, kas var rasties, tos pārdodot vai citādi atsavinot, izņemot:

- debitoru parādi (kredīti), kas tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

Visas finanšu saistības, izņemot tās, kas atzītas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, un finanšu saistības, kas rodas, ja finanšu aktīva, kas uzrādīts patiesajā vērtībā, pārvedums nekvalificējas kā atzīšanas pārtraukšana, tiek novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā. Amortizētā vērtība tiek aprēķināta, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Prēmijas un atlaides, ieskaitot sākotnējās darījumu izmaksas, tiek iekļautas saistītā instrumenta uzskaites vērtībā un amortizētas, pamatojoties uz instrumenta efektīvo procentu likmi.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā vērtībā

Prasības pret centrālajām bankām, prasības pret finanšu institūcijām un debitoru parādi tiek klasificēti kā finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, ja tiek ievēroti šādi kritēriji:

- tie tiek turēti uzņēmējdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir sasniegts, iekasējot līgumiskās naudas plūsmas (“Turēts, lai iekasētu” biznesa modelis);
- to līgumiskās naudas plūsmas veido tikai pamatsummas un procentu maksājumi par atlikušo pamatsummu.

Plāns to sākotnējā atzīšanas brīdī nenosaka kā patiesajā vērtībā novērtētus finanšu aktīvus ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

Finanšu aktīvi, kas atbilst iepriekš minētajiem kritērijiem, tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā un uz tiem attiecas 9. SFPS vērtības samazināšanās modelis.

2.4. Finanšu instrumenti (turpinājums)

Finanšu saistības, kas novērtētas amortizētajā vērtībā

Visas finanšu saistības sākotnēji tiek atzītas patiesajā vērtībā, un aizdevumu un aizņēmumu gadījumā, atskaitot tieši attiecināmās darījumu izmaksas. Pēc sākotnējās atzīšanas procentus nesošās finanšu saistības tiek atzītas amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot EPL metodi. Peļņa vai zaudējumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos, kad saistību atzīšana tiek pārtraukta, kā arī izmantojot EPL metodi. Amortizētā iegādes vērtība tiek aprēķināta, ņemot vērā visas iegādes atlaides vai prēmijas, kā arī maksas vai izmaksas, kas ir neatņemama EPL sastāvdaļa. EPL amortizācija tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā neto procentu ienākumi.

2.5. Finanšu instrumentu novērtēšana patiesajā vērtībā

Patiesā vērtība ir cena, kas tiktu saņemta par aktīvu pārdošanu vai samaksāta nododot saistības, darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtēšanas datumā. Saistību patiesā vērtība atspoguļo saistību neizpildes risku.

Kad iespējams, Plāns novērtē finanšu instrumenta patieso vērtību, izmantojot aktīvā tirgū noteiktās finanšu instrumenta cenas. Tirgus tiek uzskatīts par aktīvu, ja cenas tajā ir viegli un regulāri pieejamas un atspoguļo patiesos un regulāros tirgus darījumus, kas veikti saskaņā ar brīvā tirgus principiem.

Ja finanšu instrumenta tirgus nav aktīvs, Plāns nosaka patieso vērtību, izmantojot kādu no vērtēšanas paņēmieniem. Vērtēšanas paņēmieni ietver jaunāko starp informētām, ieinteresētām pusēm darījumu nosacījumiem atbilstošu tirgus darījumu informāciju (ja tāda pieejama); cita finanšu instrumenta, kas būtībā ir tāds pats, pašreizējās patiesās vērtības izmantošanu, diskontētu naudas plūsmu analīzes un iespējas līgumu cenu noteikšanas modeļu izmantošanu.

Izvēlētajā vērtēšanas paņēmienā tiek izmantoti pēc iespējas vairāk tirgus dati, pēc iespējas mazāka paļāvība uz Plāna specifiskajiem datiem, tiek ietverti visi faktori, ko tirgus dalībnieki apsvērtu, nosakot instrumenta cenu, un kas atbilst pieņemtajai finanšu instrumentu cenas noteikšanas ekonomiskajai metodikai. Vērtēšanā izmantotie dati patiesi atspoguļo tirgus prognozes un finanšu instrumentam piemītošā riska atdeves faktoru novērtējumu. Plāns periodiski pārskata vērtēšanas paņēmienus un pārbauda to derīgumu, izmantojot cenas pēdējos tirgus darījumos ar tādiem pašiem finanšu instrumentiem vai pamatojoties uz citiem pieejamiem tirgus datiem.

Sākotnējā atzīšanā vislabākais finanšu instrumenta patiesās vērtības pierādījums ir darījuma cena, t. i., dotās vai saņemtās atlīdzības patiesā vērtība, ja vien par šā instrumenta patieso vērtību neliecina salīdzinājums ar citiem pašreizējiem tirgus darījumiem ar to pašu instrumentu (t. i., bez modifikācijām vai pārstrukturizācijas) vai balstās uz vērtēšanas paņēmieni, kura mainīgie faktori ietver tikai tirgu datus.

Kad pie sākotnējās atzīšanas darījuma cena ir vislabākais tirgus vērtības pierādījums, finanšu instruments tiek sākotnēji atzīts darījuma cenā un starpība starp šo cenu un vērtību, kas sākotnēji iegūta no vērtēšanas modeļa, pēc tam tiek atzīta visaptverošo ienākumu pārskatā atkarībā no darījuma individuālajiem faktiem un apstākļiem, bet ne vēlāk kā tad, kad vērtību pilnībā pamato tirgus dati vai arī darījums ir pabeigts.

Aktīvi un garās pozīcijas tiek novērtētas, atsaucoties uz solīto cenu (bid price) pārskata datumā; saistības un īsās pozīcijas tiek novērtētas, atsaucoties uz prasīto cenu (asking price). Kad Plānam ir pozīcijas, kas savstarpēji izslēdz riskus, vidējās tirgus cenas tiek izmantotas, lai aprēķinātu savstarpēji izslēdzošās riska pozīcijas un solītās un prasītās cenas labojumi tiek piemēroti tikai tīrajai atklātajai pozīcijai, ja nepieciešams. Patiesās vērtības atspoguļo finanšu instrumenta kredītrisku un ietver korekcijas, kurās ņemts vērā darījuma puses kredītrisks, ja nepieciešams. Patiesās vērtības aplēses, ko iegūst no modeļiem, tiek koriģētas, ņemot vērā citus faktorus, piemēram, likviditātes risku vai modeļa neskaidrības, tādā mērā, par kādu Plāns uzskata, ka ar Plānu nesaistīts tirgus dalībnieks ņemtu tos vērā, nosakot darījuma cenu.

Vairākas Plāna grāmatvedības uzskaites politikas pieprasa finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības noteikšanu. Patiesās vērtības noteikšanai ir izmantotas turpmāk aprakstītās metodes. Ja nepieciešams, plašāka informācija par pieņēmumiem, kas izdarīti patiesās vērtības noteikšanā, ir uzrādīti attiecīgajās finanšu pārskata piezīmēs.

2.6. Aplēses un spriedumi

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS, vadībai ir nepieciešams izdarīt spriedumus, aplēses un pieņēmumus, kuri ietekmē grāmatvedības uzskaites politikas piemērošanu un uzskaitītās aktīvu un saistību summas, ieņēmumus un izdevumus. Aplēšu un ar tām saistīto pieņēmumu pamatā ir vēsturiskā pieredze un dažādi pārējie faktori, kuri tiek uzskatīti par saprātīgiem attiecīgajos apstākļos un kuru rezultāts veido pamatu lēmumu pieņemšanai par aktīvu un saistību finanšu stāvokļa pārskata vērtību, kuru nav iespējams noteikt, izmantojot citus avotus. Patiesie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm.

Aplēses un ar tām saistītie pieņēmumi tiek regulāri pārbaudīti. Izmaiņas grāmatvedības aplēsēs tiek atzītas tajā periodā, kurā attiecīgās aplēses tiek pārskatītas, ja izmaiņas ietekmē tikai attiecīgo periodu, vai arī periodā, kad aplēses tiek pārskatītas, un nākamajos periodos, ja izmaiņas ietekmē gan kārtējo, gan nākamos periodus.

Aplēses un spriedumi par patiesās vērtības noteikšanu (skatīt arī 2.5. pielikumu) un zaudējumiem no vērtības samazināšanās (skatīt arī 2.7. pielikumu) ir Plāna vissvarīgākās grāmatvedības aplēses.

2.7. Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Uz šādiem finanšu instrumentiem attiecas 9. SFPS vērtības samazināšanās prasības:

- finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā.

Finanšu instrumentiem, kas ietilpst vērtības samazināšanās modeļa darbības jomā, zaudējumu atlīdzība par paredzamajiem kredītu zaudējumiem tiek aprēķināta šādi:

- Finanšu instrumenti bez būtiska kredītriska pieauguma kopš sākotnējās atzīšanas (vai finanšu instrumenti, kuriem tiek uzskatīts, ka tiem ir zems kredītrisks) – paredzamie kredītzaudējumi tiek aprēķināti par summu, kas atbilst 12 mēnešu paredzamajiem kredītu zaudējumiem,
- Finanšu instrumenti bez vērtības samazināšanās, bet ar būtisku kredītriska pieaugumu kopš sākotnējās atzīšanas paredzamie kredītzaudējumi tiek aprēķināti par summu, kas vienāda ar paredzamajiem kredītzaudējumiem mūža laikā,
- Finanšu instrumenti ar vērtības samazināšanos - paredzamie kredītzaudējumiem tiek aprēķināti tādā apmērā, kas vienāds ar paredzamajiem kredītzaudējumiem mūža laikā.

Kredītzaudējumi ir starpība starp visām līgumā noteiktajām naudas plūsmām, kas ir jāatmaksā saskaņā ar līgumu, un visām naudas plūsmām, kuras Plāns plāno saņemt (t.i., visiem naudas iztrūkumiem), diskontējot ar sākotnējo efektīvo procentu likmi (vai kredīta korigēto efektīvo procentu likmi par finanšu aktīviem, kas iegādāti vai izdoti ar vērtības samazināšanos). Plāns novērtē naudas plūsmas, ņemot vērā visus finanšu instrumenta līgumiskos nosacījumus (piemēram, priekšapmaksas, pagarināšanu, pārdošanas un līdžīgas iespējas), izmantojot paredzamo šī finanšu instrumenta darbības laiku. Šīs naudas plūsmas ietver naudas plūsmas, kas rodas, pārdodot nodrošinājumu vai citus kredīta uzlabojumus, kas ir neatņemama līguma noteikumu sastāvdaļa.

Plāns katrā pārskata datumā novērtē, vai finanšu instrumenta kredītrisks kopš sākotnējās atzīšanas ir ievērojami palielinājies, analizējot saistību nepildīšanas riska izmaiņas finanšu instrumenta paredzamajā darbības laikā.

2.7. Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās (turpinājums)

Lai veiktu šo novērtējumu, Plāns salīdzina finanšu instrumenta saistību neizpildes risku pārskata datumā ar finanšu instrumenta saistību neizpildes risku tā sākotnējās atzīšanas brīdī, ņemot vērā atbilstošu un pamatotu informāciju, kas ir pieejama bez nevajadzīgām izmaksām vai piepūles, kas liecinātu par būtisku kredītriska palielināšanos kopš sākotnējās atzīšanas:

- būtiskas emitenta vai aizņēmēja finansiālās grūtības;
- līguma pārkāpums, piemēram, saistību neizpilde vai kavējums;
- aizņēmēja aizdevējs (-i) ekonomisku vai līgumisku iemeslu dēļ, kas saistīti ar aizņēmēja finansiālajām grūtībām, piešķirusi aizņēmējam koncesiju (-as), ko aizdevējs (-i) citādi neizskatītu;
- ir iespējams, ka aizņēmējs bankrotēs vai sagaidāma tā finanšu reorganizācija;
- aktīva tirgus izzušana finanšu aktīvam finansiālu grūtību dēļ; vai
- finanšu aktīva pirkšana vai iegāde ar lielu atlaidi, kas atspoguļo radušos kredītzaudējumus.

Iespējams, ka nevar identificēt vienu atsevišķu notikumu - tā vietā vairāku notikumu kopējais efekts varētu izraisīt finanšu aktīva vērtības samazināšanos.

Paredzamo kredītzaudējumu novērtēšanas process ir iedalīts trīs posmos:

1. posms – finanšu instrumenti, kuriem nav konstatēta būtiska kredītriska palielināšanās kopš to sākotnējās atzīšanas, jo:

- nav sagaidāmas problēmas ar darījumu partnera saistību izpildi attiecībā uz naudas plūsmām, jo pašreizējā un nākotnes naudas plūsma ir pietiekama, lai pildītu saistības;
- finanšu instrumenti ar zemu kredītrisku; finanšu instrumenta kredītrisks ir zems, ja finanšu instrumentam ir zems saistību neizpildes risks. Ja finanšu instrumentam ārējā novērtējumā ir piešķirta "ieguldījumu kategorija" (t.i. BBB- un labāks), uzskata, ka tam ir zems kredītrisks.

2. posms – finanšu instrumenti, kuriem pēc sākotnējās atzīšanas ir būtiski palielinājies kredītrisks (ja vien tiem nav zems kredītrisks vērtēšanas datumā), bet tiem nav objektīvu pierādījumu par vērtības samazināšanos. Neatkarīgi no tā, kādā veidā Plāns novērtē, vai kredītrisks ir būtiski palielinājies, ja finanšu instrumenta līgumisko maksājumu termiņa kavējums pārsniedz 30 dienas, tiek uzskatīts, ka finanšu instrumenta kredītrisks ir būtiski palielinājies.

3. posms - finanšu instrumenti, kuriem ir objektīvi pierādījumi par vērtības samazinājumu novērtēšanas datumā, t.i. tiem tiek konstatēta saistību neizpilde un/vai piešķirts ienākumus nenesošā darījuma statuss. Tiek uzskatīts, ka saistību neizpilde ir notikusi un finanšu instruments uzskatāms par ienākumus nenesošu, ja:

- tie ir riska darījumi, kuru izpildes termiņa kavējums pārsniedz 90 dienas;
- uzskatāms, ka parādnieks bez nodrošinājuma realizēšanas, visticamāk, nespēs pilnībā nokārtot savas kredītsaistības neatkarīgi no kavēto summu pastāvēšanas un no termiņa kavējuma dienu skaita.

Kredītriska analīze ir atspoguļota 7.pielikumā. Visus norēķinus par finanšu instrumentu iegādi un pārdošanu pārskata gadā Plāns ir saņēmis bez kavējumiem.

2.8. Naudas vienība un ārvalstu valūtas pārvērtēšana

Šajā finanšu pārskatā atspoguļotie rādītāji ir izteikti Latvijas oficiālajā valūtā – eiro (EUR).

Darījumi ārvalstu valūtās tiek pārrēķināti eiro pēc darījuma dienā spēkā esošā kursa, kuru nosaka pamatojoties uz Eiropas Centrālo Banku sistēmas un citu centrālo banku saskaņošanas procedūru un kurš tiek publicēts Eiropas Centrālās bankas interneta vietnē.

Pārskata perioda pēdējā dienā visi monetārie aktīva un pasīva posteņi ārvalstu valūtās tika pārrēķināti eiro pēc likmes, kas publicēta Eiropas Centrālās bankas interneta vietnē.

Valūta	31.12.2019	31.12.2018
USD	1.123	1.145

Norēķinu par ārvalstu valūtās veiktajiem darījumiem un ārvalstu valūtās nominēto monetāro aktīvu un saistību vērtības pārrēķināšanas rezultātā gūtā ārvalstu valūtas peļņa vai zaudējumi tiek iekļauti attiecīgā perioda ienākumu un izdevumu pārskatā.

2.9. Ienākumu un izdevumu atzišana

Ienākumi un izdevumi, kas attiecas uz pārskata periodu, tiek atspoguļoti ieguldījumu plāna ienākumu un izdevumu pārskatā, piemērojot uzkrāšanas principu, neatkarīgi no to saņemšanas vai maksāšanas datuma, piemērojot efektīvo procentu likmes metodi. Ienākumi no dividendēm tiek atzīt brīdī, kad rodas likumīgas tiesības uz tām. Uzkrāto ienākumu atspoguļošana ienākumu un izdevumu pārskatā notiek tikai tad, kad nepastāv šaubas par to saņemšanu. Procentu izdevumi Plānam rodas no maksājumiem kredītiestādēm par norēķinu konta atlikumu virs 1 milj.EUR.

2.10. Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no prasībām uz pieprasījumu pret kredītiestādēm. Naudas plūsmas pārskats sagatavots pēc netiešās metodes.

2.11. Izdevumi

Plāna izdevumi tiek aprēķināti un ierobežoti atbilstoši spēkā esošajiem Prospektiem un pensiju sfēru regulējošiem likumdošanas aktiem. No Plāna līdzekļiem tiek segta atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam, Turētājbankai, kā arī maksājumi trešajām personām, kas izriet no saņemtajiem pakalpojumiem un izdevumus attaisnojošiem dokumentiem. Pārskata 11. pielikumā ir aprakstītas spēkā esošās likmes, aprēķinu un maksāšanas kārtība.

2.12. Nodokļu saistības

Plāns nav juridiska persona, tādēļ tas, saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanas prasībām nav uzņēmumu ienākuma nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa maksātājs.

2.13. Ieguldījumu Plāna daļas

Valsts fondēto pensiju shēmas 2. līmeni administrē Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA), kas ir atbildīga par dalībnieku sociālo iemaksu reģistrēšanu dalībnieka kontā un to uzskaiti. Katram dalībniekam ir tiesības izvēlēties līdzekļu pārvaldītāju, kas pārvaldīs dalībnieka uzkrātās iemaksas, iesniedzot iesniegumu VSAA. Dalībnieki var mainīt izvēlēto ieguldījumu pārvaldnieku vienu reizi gadā un izvēlēto ieguldījumu plānu divas reizes gadā. VSAA veic dalībnieku kapitāla iemaksas un izmaksas.

Lai nodrošinātu valsts fondēto pensiju shēmas administrēšanas procesu, ieguldījumu Plāna līdzekļi tiek izteikti ieguldījumu Plāna dzēšamās daļās (turpmāk – ieguldījumu Plāna daļas). Ieguldījumu Plāna daļa ir ieguldījumu Plānā iemaksāto līdzekļu uzskaites vienība, kas tiek izmantota darījumos ar šiem līdzekļiem. Ieguldījumu Plāna daļa nav vērtspapīrs un tā nav iekļauta fondu biržu sarakstos.

Plāna daļas vērtība mainās atkarībā no ieguldījumu Plāna darbības rezultātiem. Katras darba dienas beigās līdzekļu pārvaldītājs aprēķina ieguldījumu Plāna līdzekļu vērtību un ieguldījumu Plāna daļas vērtību. Ieguldījumu Plāna daļas vērtība ir attiecība starp ieguldījumu Plāna līdzekļu vērtību uz aprēķina brīdi un uz aprēķina brīdi reģistrēto ieguldījumu Plāna daļu skaitu. Ieguldījumu Plāna daļas vērtību lieto ieguldījumu Plāna daļu skaita aprēķināšanai un dzēšanai.

Ieguldījumu Plāns saņem naudas summas Plāna kontā Turētājbankā piecu dienu laikā pēc Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk VSAA) veiktās obligāto iemaksu reģistrēšanas dalībnieka kontā. Līdzekļu pārvaldītājs saņemtos naudas līdzekļus izsaka ieguldījumu Plāna daļās un reģistrē ieguldījumu Plāna daļu reģistrā.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu, Plāna ieguldījumu pārvaldītājam nav pieejama informācija par individuāliem dalībniekiem un izmaksām pieejamo neto aktīvu termiņstruktūru. Plāna daļas VSAA var dzēst jebkurā brīdī.

Ieguldījumu Plāna daļas līdzekļu pārvaldītājs dzēš, saņemot no VSAA elektronisku rīkojumu par ieguldījumu Plāna daļu dzēšanu ar norādi par dzēšamo ieguldījumu Plāna daļu skaitu. Ieguldījumu Plāna daļas var tikt dzēstas, ja dalībnieks iesniedz VSAA attiecīgu iesniegumu par līdzekļu pārvaldītāja vai ieguldījumu Plānu maiņu, tiek sasniegts pensionēšanās vecums vai VSAA saņem informāciju par shēmas dalībnieka nāvi. Pārskaitāmā summa ir no VSAA saņemtā rīkojumā norādītā dzēšamo ieguldījumu Plāna daļu skaita reizinājums ar ieguldījumu Plāna daļas vērtību attiecīgajā aprēķina brīdī. Pārskaitāmo summu līdzekļu pārvaldītājs pārskaita uz VSAA norādīto kontu ne vēlāk kā triju darba dienu laikā pēc ieguldījumu Plāna daļu dzēšanas rīkojuma saņemšanas.

Līdzekļu saņemšana un dzēšana tiek atspoguļoti neto aktīvu kustības pārskatā kā darījumi ar ieguldījumu Plāna daļām.

3. Informācija par risku pārvaldīšanu

Riska pārvaldīšana pamatojas uz IPAS „INVL Asset Management” organizatorisko struktūru. Ieguldījumu Plāna līdzekļu pārvaldē IPAS „INVL Asset Management” ievēro likumos, normatīvajos aktos, kā arī Plāna prospektā noteiktās prasības attiecībā uz risku ierobežošanu. Riski, kas saistīti ar Plāna līdzekļu pārvaldīšanu, tiek novērtēti regulāri, nepieciešamības gadījumā veicot attiecīgas korekcijas Plāna ieguldījumu struktūrā.

Darījuma partnera kredītrisks – risks, kas rodas, ja darījumu partneris, ar kuru Līdzekļu pārvaldītājs uz ieguldījumu plāna rēķina ir noslēdzis darījumu, nevar izpildīt savas saistības pret ieguldījumu plānu.

Pirms darījuma veikšanas tiek veikta atbilstoša darījuma partnera analīze, kā arī tiek sekots darījuma partnera finansiālajai situācijai visā darījuma laikā. Plāna darījuma partneri pamatā ir Latvijas Republikā un Lietuvas Republikā reģistrētas kredītiestādes.

Emitenta kredītrisks – risks, kas rodas, ja darījumu partneris, ar kuru Līdzekļu pārvaldītājs uz ieguldījumu plāna rēķina ir noslēdzis darījumu, nevar izpildīt savas saistības pret ieguldījumu plānu.

Pirms ieguldījumu veikšanas tiek veikta atbilstoša emitenta un valsts, kurā emitents veic savu saimniecisko darbību, risku analīze, kā arī tiek sekots emitentu un attiecīgo valstu finansiālajai un ekonomiskajai situācijai visā ieguldījuma laikā. Risks tiek mazināts, ieguldot ne vairāk kā 10% no aktīviem viena emitenta finanšu instrumentos.

Likviditātes risks – nespēja noteiktā laika periodā realizēt kādu no ieguldījumu plāna aktīviem par pieņemamu cenu, vai arī nepietiekošas naudas plūsmas rezultātā nespēja maksāt trešajām personām par pakalpojumiem.

Likviditātes risks tiek samazināts, pirms ieguldījumu veikšanas veicot atbilstošu tirgus analīzi, nodrošinot ieguldījumu diversifikāciju, kā arī daļu ieguldījumu plāna aktīvu turot naudas līdzekļu veidā, analizējot datus par dalībnieku plānu maiņu un saistītām naudas plūsmām, kā arī veicot Plāna dalībnieku un naudas plūsmas prognozi. Risks tiek ierobežots pamatā ieguldot finanšu instrumentos, kas ir iekļauti fondu biržu sarakstos. 6. pielikumā ir apkopota informācija par aktīviem pēc atlikušā ieguldījuma termiņa, kas aprēķināts no bilances datuma līdz noteiktajam dzēšanas termiņam.

Atklāto valūtas pozīciju risks – ieguldījumu plāna aktīvi var tikt ieguldīti ārvalstu valūtās nominētos finanšu instrumentos. Mainoties ārvalstu valūtu kursiem attiecībā pret uzskaites valūtu, ieguldījumu plāna aktīvu vērtība var vai nu samazināties, vai palielināties.

Atklāto valūtas pozīciju risks tiek ierobežots, nosakot, ka ar fondētā pensijas kapitāla izmaksas valūtu nesaistītās valūtās nominētos finanšu instrumentos var izvietot tikai līdz 30% no ieguldījumu plāna aktīviem. Ieguldījumu plāna aktīvu izvietojums ar saistībām nesaskaņotā vienā valūtā nedrīkst pārsniegt 10% no ieguldījumu plāna aktīviem. Sabiedrība izmanto atvasinātos instrumentus ārvalstu valūtu riska samazināšanai. Plāna pārskata 4.3.4. un 7. pielikumos tiek atspoguļota informācijapar noslēgtajiem atvasināto instrumentu līgumiem ārvalstu valūtu riska samazināšanai un 7. SFPS pieprasītā atklāto valūtas pozīciju riska analīze.

Procentu likmju svārstību risks – mainoties tirgus procentu likmēm var mainīties ieguldījumu plāna aktīvu vērtība, kas var negatīvi ietekmēt ieguldījumu plāna darbības rezultātus. Risks tiek ierobežots, veicot ieguldījumus finanšu instrumentos ar dažādiem dzēšanas termiņiem.

Cenu svārstību risks – ieguldījumu cenu svārstības tieši ietekmē Plāna aktīvu vērtību. Veicot ieguldījumus, Plāna pārvaldnieks nodrošina adekvātu ieguldījumu analīzi un diversifikāciju dažādos ieguldījumu objektos, tādējādi samazinot atsevišķu aktīvu iespējamā cenas krituma negatīvo ietekmi. Plāna pārskata 7. pielikumā tiek atspoguļota 7. SFPS pieprasītā Cenu risku jutīguma analīze.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības likuma 13. pantu 11. daļu, vismaz reizi gadā Līdzekļu pārvaldītājs arī veic Plāna kritiskās situācijas analīzi, lai noteiktu un izvērtētu dažādu ārkārtēju, bet iespējami nelabvēlīgu notikumu vai tirgus nosacījumu izmaiņu potenciālo ietekmi uz Plāna portfeli.

4. Finanšu instrumentu detalizēts atšifrējums

4.1. Finanšu instrumentu sadalījums atbilstoši emitenta reģistrācijas valstij 31.12.2019:

Emitenta izcelsmes valsts	Parāda vērtspapīri	Ieguldījumu apliecības*	Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	Akcijas	Ieguldījumi riska kapitāla fondos	Atvasinātie līgumi, negatīvā patiesajā vērtībā	Finanšu aktīvi un saistības, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu PZ	Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	Kopā ieguldījumu portfelis	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
Īrija	-	15 594 350	-	-	-	-	15 594 350	-	15 594 350	45.53
Latvija	1 018 137	172 134	217 153	164 984	338 479	(7 576)	1 903 311	2 146 255	4 049 566	11.82
Lietuva	918 001	1 066 812	313 941	137 388	217 330	-	2 653 472	-	2 653 472	7.75
Vācija	-	1 669 516	-	-	-	-	1 669 516	-	1 669 516	4.87
Igaunija	1 459 975	-	-	-	-	-	1 459 975	-	1 459 975	4.26
Luksemburga	-	1 276 241	-	-	-	-	1 276 241	-	1 276 241	3.73
Rumānija	1 159 743	-	-	-	-	-	1 159 743	-	1 159 743	3.38
Turcija	984 853	-	-	-	-	-	984 853	-	984 853	2.88
Meksika	783 620	-	-	-	-	-	783 620	-	783 620	2.29
Gruzija	703 832	-	-	-	-	-	703 832	-	703 832	2.06
Nīderlande	602 311	-	-	-	-	-	602 311	-	602 311	1.76
Ziemeļmaķedonija	567 261	-	-	-	-	-	567 261	-	567 261	1.66
Horvātija	451 565	-	-	-	-	-	451 565	-	451 565	1.32
Bulgārija	391 278	-	-	-	-	-	391 278	-	391 278	1.14
Kipra	249 140	-	-	-	-	-	249 140	-	249 140	0.73
Ukraina	198 677	-	-	-	-	-	198 677	-	198 677	0.58
Zviedrija	181 679	-	-	-	-	-	181 679	-	181 679	0.53
Dānija	108 120	-	-	-	-	-	108 120	-	108 120	0.32
Čehija	105 638	-	-	-	-	-	105 638	-	105 638	0.31
Kopā ieguldījumu portfelis	9 883 830	19 779 053	531 094	302 372	555 809	(7 576)	31 044 582	2 146 255	33 190 837	96.92
Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)	28.87	57.75	1.55	0.88	1.62	(0.02)	90.65	6.27	96.92	

* Plāna pārvaldītāja rīcībā nav precīzas informācijas par šajos ieguldījumu fondos iekļauto aktīvu emitentiem, tādēļ šajā finanšu pārskatā šo finanšu ieguldījumu emitenta valsts ir uzrādīta atbilstoši šo fondu reģistrācijas valstij.

Finanšu instrumentu sadalījums atbilstoši emitenta reģistrācijas valstij 31.12.2018:

Emitenta izcelsmes valsts	Parāda vērtspapīri	Ieguldījumu apliecības*	Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	Akcijas	Ieguldījumi riska kapitāla fondos	Atvasinātie līgumi, negatīvā patiesajā vērtībā	Finanšu aktīvi un saistības, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu PZ	Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	Kopā ieguldījumu portfelis	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
Īrija	-	8 398 460	-	-	-	-	8 398 460	-	8 398 460	34.43
Latvija	1 012 092	162 861	278 749	180 152	355 428	(33 349)	1 955 933	1 946 435	3 902 368	16.00
Lietuva	855 847	979 036	265 475	178 944	121 262	-	2 400 564	-	2 400 564	9.85
Vācija	-	1 333 231	-	-	-	-	1 333 231	-	1 333 231	5.47
Igaunija	829 167	-	-	-	-	-	829 167	-	829 167	3.40
Meksika	768 236	-	-	-	-	-	768 236	-	768 236	3.15
Rumānija	658 782	-	-	-	-	-	658 782	-	658 782	2.70
Luksemburga	-	635 580	-	-	-	-	635 580	-	635 580	2.61
Ziemeļmaķedonija	547 934	-	-	-	-	-	547 934	-	547 934	2.25
Ungārija	498 416	-	-	-	-	-	498 416	-	498 416	2.04
Horvātija	430 063	-	-	-	-	-	430 063	-	430 063	1.76
Gruzija	349 428	-	-	-	-	-	349 428	-	349 428	1.43
Bulgārija	327 650	-	-	-	-	-	327 650	-	327 650	1.34
Kipra	226 125	-	-	-	-	-	226 125	-	226 125	0.93
Zviedrija	208 905	-	-	-	-	-	208 905	-	208 905	0.86
Ukraina	174 367	-	-	-	-	-	174 367	-	174 367	0.71
Kopā ieguldījumu portfelis	6 887 012	11 509 168	544 224	359 096	476 690	(33 349)	19 742 841	1 946 435	21 689 276	88.93
Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)	28.24	47.19	2.23	1.47	1.96	(0.14)	80.95	7.98	88.93	

* Plāna pārvaldītāja rīcībā nav precīzas informācijas par šajos ieguldījumu fondos iekļauto aktīvu emitentiem, tādēļ šajā finanšu pārskatā šo finanšu ieguldījumu emitenta valsts ir uzrādīta atbilstoši šo fondu reģistrācijas valstij.

4.2. Regulētos tirgos tirgotie finanšu instrumenti sadalījumā par emitentiem un ieguldījumu veidiem

4.2.1. Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

2019. gada 31. decembrī

leguldījums	ISIN	Emitenta izcelsmes valsts	Skaitis	legādes vērtība EUR	Ieguldījuma patiesā vērtība EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
Valsts parāda vērtspapīri			3 495	3 644 295	3 947 042	11.53
Turcijas valdības obligācijas	XS1843443356	Turcija	900	923 395	984 853	2.88
Rumānijas valdības obligācijas	XS1892141620	Rumānija	715	727 786	826 392	2.41
Meksikas valdības obligācijas	XS0916766057	Meksika	710	758 997	783 620	2.29
Ziemeļmaķedonijas valdības obligācijas	XS1452578591	Ziemeļmaķedonija	480	509 291	567 261	1.66
Horvātijas valdības obligācijas	XS1117298916	Horvātija	390	422 196	451 565	1.32
Rumānijas valdības obligācijas	XS1599193072	Rumānija	300	302 630	333 351	0.97
Komerccabiedrību parāda vērtspapīri			10 805 482	5 672 373	5 936 788	17.34
Latvenergo EUR obligācijas	LV0000801777	Latvija	700	699 076	731 059	2.13
NE Property Cooperatief obligācijas	XS1722898431	Nīderlande	590	550 475	602 311	1.76
MAXIMA GRUPE UAB obligācijas	XS1878323499	Lietuva	450	446 998	480 393	1.41
LIETUVOS ENERGIJA obligācijas	XS1646530565	Lietuva	400	398 926	437 608	1.27
EESTI ENERGIA AS obligācijas	XS1292352843	Igaunija	390	409 998	416 334	1.22
Bulgarian Energy obligācijas	XS1839682116	Bulgārija	350	362 080	391 278	1.14
BGEO Group obligācijas	XS1405775880	Gruzija	400	375 033	385 368	1.13
TBC BANK JSC obligācijas	XS1843434363	Gruzija	350	308 135	318 464	0.93
Luminor Bank AS obligācijas	XS2013518472	Igaunija	300	299 564	306 611	0.89
Luminor Bank AS obligācijas	XS1894121695	Igaunija	300	299 097	304 810	0.89
BALTIC HORIZON FUND obligācijas	EE3300111467	Igaunija	300	303 709	304 542	0.89
Global Ports obligācijas	XS1405775450	Kipra	250	217 917	249 140	0.73
Kernel Holding obligācijas	XS1533923238	Ukraina	200	199 706	198 677	0.58
ALTUM obligācijas	LV0000802353	Latvija	175	174 234	182 116	0.53
EUROPEAN LINGERIE obligācijas	SE0010831792	Zviedrija	2	200 021	181 679	0.53
ELERING obligācijas	XS1713464102	Igaunija	125	124 889	127 678	0.37
IDAVANG obligācijas	DK0030406152	Dānija	10 800 000	102 638	108 120	0.32
CESKE DRAHY obligācijas	XS1991190361	Čehija	100	100 405	105 638	0.31
ALTUM obligācijas	LV0000880037	Latvija	100	99 472	104 962	0.31
Ieguldījumu fondu apliecības			340 920	16 353 668	19 779 053	57.75
ISHARES JPM EM BOND EUR HEDGED	IE00B9M6RS56	Īrija	33 254	3 259 156	3 167 776	9.25
ISHARES CORE EM IMI UCITS ETF DE	IE00BKM4GZ66	Īrija	101 434	2 290 441	2 754 339	8.04
DBX MSCI USA 1C ETF	IE00BJ0KDR00	Īrija	30 398	1 639 278	2 402 840	7.02
SPDR S&P 500	IE00B6YX5C33	Īrija	8 060	1 897 198	2 333 209	6.81
ISHARES CORE S&P 500 ETF	IE00B5BMR087	Īrija	7 854	1 563 416	2 260 460	6.60
ISHARES STOXX EUROPE 600	DE0002635307	Vācija	40 429	1 469 562	1 669 516	4.87
ISHARES Core MSCI Japan IMI UCITS ETF	IE00B4L5YX21	Īrija	27 892	950 784	1 111 078	3.24
SPDR RUSSELL 2000 USD SM CAP ETF	IE00BJ38QD84	Īrija	21 502	584 397	880 614	2.57
DBX STOXX EUROPE 600 1C	LU0328475792	Luksemburga	8 523	647 736	777 127	2.27
INVL Emerging Europe Bond Subfund	LTIF00000468	Lietuva	17 372	569 785	731 195	2.14
ISHARES CORE MSCI PACIF X-JP	IE00B52MJY50	Īrija	3 601	478 570	508 245	1.49
UBS ETF MSCI CANADA	LU0446734872	Luksemburga	13 217	363 988	397 105	1.16
INVL Emerging Europe ex Russia TOP20 Subfund	LTIF00000443	Lietuva	5 982	147 185	208 460	0.61
CBL Global Emerging Markets Bond Fund	LV0000400828	Latvija	14 955	150 006	172 134	0.50
INVL Baltic Fund	LTIF00000096	Lietuva	3 391	85 003	127 157	0.37
SPDR EUROPE SMALL CAP	IE00BKWQ0M75	Īrija	400	94 327	102 760	0.30
X MSCI EUROPE SMALL CAP	LU0322253906	Luksemburga	2 085	93 388	102 009	0.30
ISHARES JPM USD EM BOND LON	IE00B2NPKV68	Īrija	503	49 002	51 177	0.15
ISHARES MSCI US SML CAP ACC	IE00B3VWM098	Īrija	68	20 446	21 852	0.06
Akcijas			203 839	356 000	302 372	0.88
Linas Agro Group	LT0000128092	Lietuva	174 600	113 466	101 268	0.30
AS Latvijas balzams	LV0000100808	Latvija	8 578	74 244	88 353	0.26
AS HansaMatrix	LV0000101590	Latvija	12 261	80 078	76 631	0.22
NOVATURAS PVA	LT0000131872	Lietuva	8 400	88 212	36 120	0.10
Kopā			11 353 736	26 026 336	29 965 255	87.50

4.2.1. Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (turpinājums)

2019. gada 31. decembrī komercsabiedrību parāda vērtspapīru tirgus gada ienesīgums līdz dzēšanai bija robežās no -0,04% līdz 13,64% (2018. gada 31. decembrī: no 0,553% līdz 10,21%).

Valsts parāda vērtspapīru tirgus gada ienesīgums līdz dzēšanai bija robežās no 0,31% līdz 3,512% (2018. gada 31. decembrī: 1,228% līdz 2,847%).

2018. gada 31. decembrī

leguldījums	ISIN	Emitenta izcelsmes valsts	Skaits	legādes vērtība EUR	leguldījuma patiesā vērtība EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
Valsts parāda vērtspapīri			2 708	2 832 656	2 903 431	11.90
Meksikas valdības obligācijas	XS0916766057	Meksika	710	758 997	768 236	3.15
Ziemeļmaķedonijas valdības obligācijas	XS1452578591	Ziemeļmaķedonija	480	509 291	547 934	2.25
Ungārijas valdības obligācijas	XS1887498282	Ungārija	500	495 125	498 416	2.04
Horvātijas valdības obligācijas	XS1117298916	Horvātijā	390	422 196	430 063	1.76
Rumānijas valdības obligācijas	XS1312891549	Rumānija	328	342 777	354 682	1.45
Rumānijas valdības obligācijas	XS1599193072	Rumānija	300	304 270	304 100	1.25
Komercsabiedrību parāda vērtspapīri			3 802	3 956 479	3 983 581	16.34
Latvenergo EUR obligācijas	LV0000801777	Latvija	700	699 076	730 974	3.00
Luminor Bank AS obligācijas	XS1894121695	Igaunija	500	498 495	500 896	2.06
MAXIMA GRUPE UAB obligācijas	XS1878323499	Lietuva	450	446 998	447 473	1.84
LIETUVOS ENERGIJA obligācijas	XS1646530565	Lietuva	400	398 926	408 374	1.67
BGEO Group obligācijas	XS1405775880	Gruzija	400	375 033	349 428	1.43
Bulgarian Energy obligācijas	XS1405778041	Bulgārija	300	318 007	327 650	1.34
Global Ports obligācijas	XS1405775450	Kipra	250	217 917	226 125	0.93
EUROPEAN LINGERIE obligācijas	SE0010831792	Zviedrija	2	200 021	208 905	0.86
BALTIC HORIZON FUND obligācijas	EE3300111467	Igaunija	200	203 705	200 828	0.82
ALTUM obligācijas	LV0000802353	Latvija	175	174 234	179 853	0.74
Kernel Holding obligācijas	XS1533923238	Ukraina	200	199 706	174 367	0.71
ELERING obligācijas	XS1713464102	Igaunija	125	124 889	127 443	0.52
ALTUM obligācijas	LV0000880037	Latvija	100	99 472	101 265	0.42
Ieguldījumu fondu apliecības			261 858	11 360 229	11 509 168	47.19
ISHARES JPM EM BOND EUR HEDGED	IE00B9M6RS56	Īrija	24 492	2 436 119	2 178 074	8.93
DBX MSCI USA 1C ETF	IE00BJ0KDR00	Īrija	30 401	1 605 841	1 784 174	7.31
ISHARES CORE S&P 500 ETF	IE00B5BMR087	Īrija	8 004	1 558 177	1 712 856	7.02
ISHARES STOXX EUROPE 600	DE0002635307	Vācija	40 206	1 460 945	1 333 231	5.47
ISHARES CORE EM IMI UCITS ETF DE	IE00BKM4GZ66	Īrija	58 900	1 289 172	1 321 716	5.42
INVL Emerging Europe Bond Subfund	LTIF00000468	Lietuva	17 372	569 785	682 087	2.80
ISHARES Core MSCI Japan IMI UCITS ETF	IE00B4L5YX21	Īrija	19 759	669 940	643 906	2.64
SPDR RUSSELL 2000 USD SM CAP ETF	IE00BJ38QD84	Īrija	17 300	427 917	549 362	2.25
UBS ETF MSCI CANADA	LU0446734872	Luksemburga	10 720	293 594	252 992	1.04
DBX S&P/ASX 200 UCITS ETF	LU0328474803	Luksemburga	6 951	239 749	211 310	0.87
INVL Emerging Europe ex Russia TOP20 Subfund	LTIF00000443	Lietuva	5 982	147 185	178 352	0.73
DBX STOXX EUROPE 600 1C	LU0328475792	Luksemburga	2 425	190 630	171 278	0.70
CBL Global Emerging Markets Bond Fund	LV0000400828	Latvija	14 955	150 006	162 861	0.66
SPDR S&P 500	IE00B6YX5C33	Īrija	600	141 839	131 196	0.54
INVL Baltic Fund	LTIF00000096	Lietuva	3 391	85 003	118 597	0.49
SPDR EUROPE SMALL CAP	IE00BKWQ0M75	Īrija	400	94 327	77 176	0.32
Akcijas			221 839	400 439	359 096	1.47
Linus Agro Group	LT0000128092	Lietuva	174 600	113 466	111 744	0.46
AS HansaMatrix	LV0000101590	Latvija	12 261	80 078	79 697	0.33
NOVATURAS PVA	LT0000131872	Lietuva	8 400	88 212	67 200	0.28
AS Latvijas balzams	LV0000100808	Latvija	6 578	55 770	55 255	0.22
AS Valmieras stikla šķiedra	LV0000100485	Latvija	20 000	62 913	45 200	0.18
Kopā			490 207	18 549 803	18 755 276	76.90

4.3. Pārējie finanšu instrumenti

4.3.1. Termiņnoguldījumi kredītiestādēs

2019. gada 31. decembrī

Kredītiestāde	Pamatsumma EUR	Uzkrātie procenti EUR	Uzskaites vērtība EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
Industra Bank	1 000 000	38 471	1 038 471	3.03
BlueOrange Bank	900 000	1 640	901 640	2.64
LPB Bank	200 000	6 144	206 144	0.60
Kopā	2 100 000	46 255	2 146 255	6.27

2019. gada 31. decembrī termiņnoguldījumu vidējais gada ienesīgums bija 1.42% (2018. gadā 31. decembrī: 1.55%). Atbilstoši līdzekļu pārvaldītāja aplēsēm termiņnoguldījumu patiesā vērtība 2019. gada 31. decembrī bija aptuveni 2 181 000 EUR (2018: 1 988 660 EUR). Nosakot termiņnoguldījumu patieso vērtību, līdzekļu pārvaldītājs diskontēja termiņnoguldījumu nākotnes naudas plūsmas ar likmēm, kādas pārskata perioda beigās atbilstoša termiņa noguldījumiem piedāvāja Latvijas Republikas kredītiestādes. Plāns katrā pārskata datumā novērtē, vai finanšu instrumenta kredītrisks kopš sākotnējās atzīšanas ir ievērojami palielinājies, analizējot saistību nepildīšanas riska izmaiņas finanšu instrumenta paredzamajā darbības laikā. Kredītriska analīze ir atspoguļota 7. pielikumā. Visus norēķinus par finanšu instrumentu iegādi un pārdošanu pārskata gadā Plāns ir saņēmis bez kavējumiem.

2018. gada 31. decembrī

Kredītiestāde	Pamatsumma EUR	Uzkrātie procenti EUR	Uzskaites vērtība EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
Industra Bank	1 000 000	21 471	1 021 471	4.19
Baltic International Bank	200 000	3 600	203 600	0.83
LPB Bank	200 000	3 306	203 306	0.83
BlueOrange Bank	200 000	3 126	203 126	0.83
Privatbank	200 000	1 190	201 190	0.83
Signet Bank	109 000	4 742	113 742	0.47
Kopā	1 909 000	37 435	1 946 435	7.98

4.3.2. Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas

2019. gada 31. decembrī

Ieguldījums	Emitenta izcelsmes valsts	legādes vērtība EUR	Uzskaites vērtība EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
UAB CAPITALICA BALTIC REAL ESTATE FUND I	Lietuva	250 005	313 941	0.92
SG Capital Partners Fund 1 KS	Latvija	184 369	217 153	0.63
Kopā		434 374	531 094	1.55

2018. gada 31. decembrī

Ieguldījums	Emitenta izcelsmes valsts	legādes vērtība EUR	Uzskaites vērtība EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
SG Capital Partners Fund 1 KS	Latvija	283 166	278 749	0.81
UAB CAPITALICA BALTIC REAL ESTATE FUND I	Lietuva	250 005	265 475	0.78
Kopā		533 171	544 224	1.59

4.3.3. Ieguldījumi riska kapitāla fondos

2019. gada 31. decembrī

Ieguldījums	Kopējais parakstītais ieguldījums	Īpatsvars fondā	Iegādes vērtība EUR	Ieguldījuma patiesā vērtība EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
Riska kapitāla fonds					
Imprimatur Capital Technology Venture Fund KS	155 000	2.09	144 644	176 661	0.52
Litcapital I LPP	205 000	0.82	167 119	154 854	0.45
AS MADARA Cosmetics	70 000*	2.11	70 006	87 920	0.26
BALTCAP Latvia Venture Capital Fund K.S.	200 000	0.67	159 016	72 469	0.21
INVL Baltic Sea Growth Fund	450 000	0.32	60 659	62 476	0.18
FlyCap Mezzanine Fund II AIF KS	400 000	2.53	3 418	1 429	-
Kopā	1 480 000	8.54	604 862	555 809	1.62

2018. gada 31. decembrī

Ieguldījums	Kopējais parakstītais ieguldījums	Īpatsvars fondā	Iegādes vērtība EUR	Ieguldījuma patiesā vērtība EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
Riska kapitāla fonds					
Imprimatur Capital Technology Venture Fund KS	155 000	2.09	141 906	179 774	0.74
Litcapital I LPP	205 000	0.82	163 371	121 262	0.49
AS MADARA Cosmetics	70 000*	2.11	70 006	89 040	0.37
BALTCAP Latvia Venture Capital Fund K.S.	200 000	0.67	157 470	86 614	0.36
Kopā	630 000	5.69	532 753	476 690	1.96

Kopējais parakstītais ieguldījums Riska kapitāla fondā paredz kopējo ieguldījumu šajā fondā, kas tiks veikts atsevišķos maksājumos, pakāpeniski palielinot ieguldījumu apjomu, atbilstoši ieguldījumu politikai. Iegādes vērtība raksturo jau veikto ieguldījumu apjomu.

* Ieguldījums AS Madara Cosmetics akcijās, kuras iekļautas tirdzniecībai alternatīvajā tirgū First North, tiek atzīts kā līdzvērtīgs ieguldījumam riska kapitāla fondā. Šāda klasifikācija tiek piemērota, jo alternatīvais tirgus First North ir daudzpusējā tirdzniecības sistēma, kas nav regulētais tirgus. Kopējais parakstītais ieguldījums tiek uzrādīts kā ieguldījuma iegādes vērtība.

4.3.4. Atvasinātie finanšu instrumenti, Regulētā tirgū netirgoti (RTN) ārvalstu valūtas nākotnes līgumi

2019. gada 31. decembrī

Darījuma partneris	Forward līguma summa (USD)	Prasības EUR	Saistības EUR	Neto EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
SEB banka	65 639	58 000	(58 533)	(533)	-
SEB banka	1 230 000	1 091 393	(1 098 436)	(7 043)	(0.02)
Kopā	1 295 639	1 149 393	(1 156 969)	(7 576)	(0.02)

Diskontēšanas efekts nav būtisks, jo darījuma beigu datums ir divu mēnešu laikā pēc pārskata perioda beigu datuma.

2018. gada 31. decembrī

Darījuma partneris	Forward līguma summa (USD)	Prasības EUR	Saistības EUR	Neto EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
SEB banka	1 200 000	1 019 888	(1 053 237)	(33 349)	(0.14)
Kopā	1 200 000	1 019 888	(1 053 237)	(33 349)	(0.14)

4.4. Patiesās vērtības hierarhija

Patiesā vērtība ir cena, kas tiktu saņemta par aktīvu pārdošanu vai samaksāta nododot saistības, darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtēšanas datumā. Finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības noteikšanai Plāns izmanto kotētas tirgus cenas, neatkarīgu reitinga aģentūru piešķirtus reitingus vai piemērotus novērtēšanas modeļus.

13. SFPS nosaka vērtēšanas tehniku hierarhiju, pamatojoties uz to, vai vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti novērojami tirgus dati, vai arī tirgus dati nav novērojami. Novērojami tirgus dati ir iegūti no neatkarīgiem avotiem. Ja tirgus dati nav novērojami, vērtēšanas tehnika atspoguļo pieņēmumus par tirgus situāciju. Šie divi datu veidi nosaka sekojošu patiesās vērtības hierarhiju:

1. līmenis – vērtēšanas tehnikā tiek izmantotas aktīvā tirgū kotētās cenas (nekorģētas) identiskiem aktīviem vai saistībām. Šis līmenis iekļauj biržā kotētas akcijas, ieguldījumu fondu apliecības un parāda vērtspapīrus. 1. līmenī tiek iekļauti aktīvi, kuriem ir likvids tirgus, tiek regulāri kotētas cenas, ar kuriem tirgū nepārtraukti notiek darījumi un kuriem bija pietiekami liels emisijas apjoms, lai nodrošinātu tirgus dziļumu. Lielākā daļa Plāna portfeli esošo aktīvu tiek iekļauti šajā grupā, jo likviditāte ir viens no priekšnoteikumiem investēšanai aktīvā;

2. līmenis – vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti tirgus dati, kas nav 1. līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i. cena), vai netieši (t.i. tiek iegūti no cenas), kā datu avoti tiek izmantoti tādi parametri kā LIBOR ienākumu līkne, darījuma partnera kredītrisks, Bloomberg un Reuters sistēmas. Šajā līmenī ir iekļauta atvasinātie finanšu instrumenti, termiņnoguldījumi kredītiestādēs, prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm.

2. līmenī parasti tiek iekļauti instrumenti, kas ir reģistrēti tirdzniecībai, bet kuriem nepastāv aktīvs tirgus, nav iespējams tos brīvi pirt vai pārdot, kā arī termiņnoguldījumi bankās;

3. līmenis – vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem. Šajā līmenī tiek iekļauti ieguldījumi riska kapitāla fondos kā arī uzkrātie izdevumi. 3. līmenī tiek iekļauti aktīvi, kas nav reģistrēti tirdzniecībai regulētajā tirgū – tie pārsvarā ir alternatīvie ieguldījumu fondi, kuriem pārvērtēšana tiek veikta retāk, nekā katru dienu (parasti reizi ceturksnī vai pusgadā), un kuru daļas nav iespējams jebkurā brīdī brīvi pārdot.

Šī hierarhija nosaka, ka ir jālieto novērojami tirgus dati, ja vien tie ir pieejami. Veicot pārvērtēšanu, ņem vērā atbilstošas novērojamas tirgus cenas, ja tas ir iespējams.

2019. gada 31. decembrī	Uzskaites vērtība EUR	Patiesā vērtība			Kopā EUR
		1.līmenis EUR	2.līmenis EUR	3.līmenis EUR	
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā					
Parāda vērtspapīri	9 883 830	9 289 489	594 341	-	9 883 830
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	19 779 053	19 779 053	-	-	19 779 053
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	531 094	-	-	531 094	531 094
Akcijas	302 372	-	302 372	-	302 372
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	555 809	-	87 920	467 889	555 809
Atvasinātie finanšu instrumenti	(7 576)	-	(7 576)	-	(7 576)
Pārējie finanšu aktīvi vai saistības					
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	2 146 255	-	2 181 000	-	2 181 000
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	1 048 132	-	1 048 132	-	1 048 132
Uzkrātie izdevumi	(162 898)	-	-	(162 898)	(162 898)
Kopā	34 076 071	29 068 542	4 206 189	836 085	34 110 816

4.4. Patiesās vērtības hierarhija (turpinājums)

2018. gada 31. decembrī	Uzskaites vērtība EUR	Patiesā vērtība			
		1.līmenis EUR	2.līmenis EUR	3.līmenis EUR	Kopā EUR
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā					
Parāda vērtspapīri	6 887 012	6 887 012	-	-	6 887 012
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	11 509 168	11 509 168	-	-	11 509 168
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	544 224	-	-	544 224	544 224
Akcijas	359 096	359 096	-	-	359 096
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	476 690	-	-	476 690	476 690
Atvasinātie finanšu instrumenti	(33 349)	-	(33 349)	-	(33 349)
Pārējie finanšu aktīvi vai saistības					
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	1 946 435	-	1 988 660	-	1 988 660
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 666 742	-	2 666 742	-	2 666 742
Uzkrātie izdevumi	(16 772)	-	-	(16 772)	(16 772)
Kopā	24 339 246	18 755 276	4 622 053	1 004 142	24 381 471

Plāns atbilstoši patiesās vērtības noteikšanas avotu trešā līmeņa nosacījumiem, šādi ir novērtējis ieguldījumus alternatīvo ieguldījumu fondos, ieguldījumus riska kapitāla fondos un uzkrātos izdevumus. Ieguldījumi riska kapitāla fondos tiek novērtēti ieguldījuma izmaksās, pārvērtējot tos pēc publiskajos pārskatos pieejamas informācijas par ieguldījumu vērtības samazinājumu vai palielinājumu. Uzkrātie izdevumi tiek novērtēti izmaksās, kas izriet no noslēgtajiem darījumiem vai Plāna prospektiem. Zemāk esošā tabulā atklāj informāciju par šo ieguldījumu kustību pārskata periodos.

2019. gada 31. decembrī

	Uzskaites vērtība pārskata gada sākumā	Pieaugums pārskata gadā	Samazinājums pārskata periodā	Pārvērtēšana pārskata periodā	Uzskaites vērtība pārskata gada beigās
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	544 224	1 458	(103 681)	89 093	531 094
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	476 690	90 388	(181 377)	170 108	555 809
Kopā	1 020 914	91 846	(285 058)	259 201	1 086 903

2018. gada 31. decembrī

	Uzskaites vērtība pārskata gada sākumā	Pieaugums pārskata gadā	Samazinājums pārskata periodā	Pārvērtēšana pārskata periodā	Uzskaites vērtība pārskata gada beigās
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	1 222	529 255	-	13 747	544 224
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	371 263	14 223	(4 803)	96 007	476 690
Kopā	372 485	543 478	(4 803)	109 754	1 020 914

Zemāk esošā tabulā atklāj informāciju par 3. līmenī iekļauto ieguldījumu jutīguma analīzi:

	Riskam pakļauto Finanšu instrumentu veids	31.12.2019	31.12.2018
Uzskaites vērtība	Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	531 094	544 224
Uzskaites vērtība	Ieguldījumi riska kapitāla fondos	467 889	476 690
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību +10%		99 898	102 091
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību -10%		(99 898)	(102 091)
Procentuāla ietekme uz Neto aktīvu vērtību (+/-)		0.29%	0.42%
Kumulatīvais risks (%)		0.29%	0.42%

5. Plāna aktīvu un saistību sadalījums pēc valūtām

2019. gada 31. decembrī	EUR	USD	Kopā
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	1 015 372	32 760	1 048 132
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	29 849 332	1 202 826	31 052 158
Parāda vērtspapīri u.c. vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	8 732 181	1 151 649	9 883 830
leguldījumu fondu apliecības	19 727 876	51 177	19 779 053
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	531 094	-	531 094
Akcijas	302 372	-	302 372
leguldījumi riska kapitāla fondos	555 809	-	555 809
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā	2 146 255	-	2 146 255
Terminnoguldījumi kredītiestādēs	2 146 255	-	2 146 255
Kopā aktīvi	33 010 959	1 235 586	34 246 545
Saistības			
Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	1 149 393	(1 156 969)	(7 576)
Atvasinātie finanšu instrumenti	1 149 393	(1 156 969)	(7 576)
Uzkrātie izdevumi	(162 898)	-	(162 898)
Kopā saistības	986 495	(1 156 969)	(170 474)
Tīrā atklātā pozīcija	33 997 454	78 617	34 076 071
Uzskaites vērtība attiecībā pret plāna neto aktīviem (procentos)	99.77	0.23	100.00
2018. gada 31. decembrī			
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 301 635	365 107	2 666 742
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	19 026 270	749 920	19 776 190
Parāda vērtspapīri u.c. vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	6 137 092	749 920	6 887 012
leguldījumu fondu apliecības	11 509 168	-	11 509 168
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	544 224	-	544 224
Akcijas	359 096	-	359 096
leguldījumi riska kapitāla fondos	476 690	-	476 690
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā	1 946 435	-	1 946 435
Terminnoguldījumi kredītiestādēs	1 946 435	-	1 946 435
Kopā aktīvi	23 274 340	1 115 027	24 389 367
Saistības			
Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	1 019 888	(1 053 237)	(33 349)
Atvasinātie finanšu instrumenti	1 019 888	(1 053 237)	(33 349)
Uzkrātie izdevumi	(16 772)	-	(16 772)
Kopā saistības	1 003 116	(1 053 237)	(50 121)
Tīrā atklātā pozīcija	24 277 456	61 790	24 339 246
Uzskaites vērtība attiecībā pret plāna neto aktīviem (procentos)	99.75	0.25	100.00

6. Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūra

2019. gada 31. decembrī	Līdz 1 mēn.	Ar atlikušo atmaksas vai dzēšanas termiņu			Kopā	
		No 1 mēn. līdz 6 mēn.	No 6 mēn. līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem		No 5 gadiem un ilgāk
Aktīvi						
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	1 048 132	-	-	-	-	1 048 132
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	20 169 345	-	-	6 248 183	4 634 630	31 052 158
Parāda vērtspapīri u.c. vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	-	-	-	6 248 183	3 635 647	9 883 830
leguldījumu fondu apliecības	19 779 053 **	-	-	-	-	19 779 053
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	-	-	-	-	531 094	531 094
Akcijas	302 372 *	-	-	-	-	302 372
leguldījumi riska kapitāla fondos	87 920 *	-	-	-	467 889	555 809
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā	-	-	1 545 107	601 148	-	2 146 255
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	-	-	1 545 107	601 148	-	2 146 255
Kopā aktīvi	21 217 477	-	1 545 107	6 849 331	4 634 630	34 246 545
Saistības						
Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(533)	(7 043)	-	-	-	(7 576)
Atvasinātie finanšu instrumenti	(533)	(7 043)	-	-	-	(7 576)
Uzkrātie izdevumi	(162 898)	-	-	-	-	(162 898)
Kopā saistības	(163 431)	(7 043)	-	-	-	(170 474)
Neto aktīvi	21 054 046	(7 043)	1 545 107	6 849 331	4 634 630	34 076 071
Uzskaites vērtība attiecībā pret plāna neto aktīviem (procentos)	61.79	(0.02)	4.53	20.10	13.60	100.00

* ieguldījumi akcijās iekļauti termiņā līdz 1 mēnesim, pamatojoties uz to kotāciju regulētajā tirgū un iespēju tās pārdot tuvākajās tirdzniecības sesijās. Ieguldījums AS Madara Cosmetics akcijās, kuras iekļautas tirdzniecībai alternatīvajā tirgū First North, tiek atzīts kā līdzvērtīgs ieguldījumam riska kapitāla fondā. Šāda klasifikācija tiek piemērota, jo alternatīvais tirgus First North ir daudzpusējā tirdzniecības sistēma, kas nav regulētais tirgus. Šis ieguldījums iekļauts termiņā līdz 1 mēnesim, līdzīgi kā ieguldījums akcijās.

** ieguldījumi ieguldījumu fondu apliecībās iekļauti termiņā līdz 1 mēnesim, pamatojoties uz šo fondu prospektā paredzēto fonda pārvaldītāja pienākumi atpirkt fonda apliecības 3 darba dienu laikā.

Šajā tabulā Plāna aktīvi un saistības uzrādītas atbilstoši to līgumos noteiktajam dzēšanas vai atmaksas termiņam, kas sakrīt ar vērtību, ja iedalītu aktīvus un saistības atbilstoši atlikušajam termiņam līdz tuvākajam procentu likmju maiņas brīdim.

6. Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūra (turpinājums)

2018. gada 31. decembrī	Līdz 1 mēn.	Ar atlikušo atmaksas vai dzēšanas termiņu			Kopā	
		No 1 mēn. līdz 6 mēn.	No 6 mēn. līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem		No 5 gadiem un ilgāk
Aktīvi						
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 666 742	-	-	-	-	2 666 742
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	11 957 304	-	-	4 610 259	3 208 627	19 776 190
Parāda vērtspapīri u.c. vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	-	-	-	4 610 259	2 276 753	6 887 012
Ieguldījumu fondu apliecības	11 509 168 **	-	-	-	-	11 509 168
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	-	-	-	-	544 224	544 224
Akcijas	359 096 *	-	-	-	-	359 096
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	89 040 *	-	-	-	387 650	476 690
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā	-	-	721 658	1 224 777	-	1 946 435
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	-	-	721 658	1 224 777	-	1 946 435
Kopā aktīvi	14 624 046	-	721 658	5 835 036	3 208 627	24 389 367
Saistības						
Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	(33 349)	-	-	-	(33 349)
Atvasinātie finanšu instrumenti	-	(33 349)	-	-	-	(33 349)
Uzkrātie izdevumi	(16 772)	-	-	-	-	(16 772)
Kopā saistības	(16 772)	(33 349)	-	-	-	(50 121)
Neto aktīvi	14 607 274	(33 349)	721 658	5 835 036	3 208 627	24 339 246
Uzskaites vērtība attiecībā pret plāna neto aktīviem (procentos)	60.02	(0.14)	2.97	23.97	13.18	100.00

* ieguldījumi akcijās iekļauti termiņā līdz 1 mēnesim, pamatojoties uz to kotāciju regulētajā tirgū un iespēju tās pārdot tuvākajās tirdzniecības sesijās. Ieguldījums AS Madara Cosmetics akcijās, kuras iekļautas tirdzniecībai alternatīvajā tirgū First North, tiek atzīts kā līdzvērtīgs ieguldījumam riska kapitāla fondā. Šāda klasifikācija tiek piemērota, jo alternatīvais tirgus First North ir daudzpusējā tirdzniecības sistēma, kas nav regulētais tirgus. Šis ieguldījums iekļauts termiņā līdz 1 mēnesim, līdzīgi kā ieguldījums akcijās.

** ieguldījumi ieguldījumu fondu apliecībās iekļauti termiņā līdz 1 mēnesim, pamatojoties uz šo fondu prospektā paredzēto fondu pārvaldītāja pienākumi atpirkt fondu apliecības 3 darba dienu laikā.

Šajā tabulā Plāna aktīvi un saistības uzrādītas atbilstoši to līgumos noteiktajam dzēšanas vai atmaksas termiņam, kas sakrīt ar vērtību, ja iedalītu aktīvus un saistības atbilstoši atlikušajam termiņam līdz tuvākajam procentu likmju maiņas brīdim.

7. Plāna finanšu aktīvu un saistību tirgus risku analīze

Ārvalstu valūtu risks

Pārskata perioda beigās 99.77% no plāna aktīviem bija ieguldīti eiro finanšu instrumentos, līdz ar to valūtas kursu svārstībām nav būtiskas ietekmes uz Plāna vērtību. Valūtas pozīcijā tika ņemta vērā atvasināto instrumentu izmantošana valūtas riska ierobežošanai, informācija par līgumiem atspoguļota 4.3.4. pielikumā.

	Ieguldījuma		
	valūta	31.12.2019	31.12.2018
Uzskaites vērtības	USD	78 617	61 790
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību +5%		3 931	3 090
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību -5%		(3 931)	(3 090)
Procentuāla ietekme uz Neto aktīvu vērtību (+/-)		0.01%	0.01%
Kumulatīvais risks (%)		0.01%	0.01%

Kredītrisks

Kredītriska izvērtēšanai tiek veikta atbilstoša emitenta un valsts, kurā emitents veic savu saimniecisko darbību, risku analīze, izvērtējot tādas faktorus kā emitenta kredītreitings, reputācija, kapitāla izcelsmes valsts. Zemāk esošajā tabulā aktīvi ir sadalīti pēc emitentu kredītreitingsiem, kurus piešķirušas starptautiskās reitings aģentūras Fitch, Moody's un S&P.

Augsta līmeņa reitings - Standart & Poor's (No AAA līdz BBB- ieskaitot), Moody's (no Aaa līdz Baa3 ieskaitot), Fitch (no AAA līdz BBB- ieskaitot). Zema līmeņa reitings - Standart & Poor's (No BB+ līdz D ieskaitot), Moody's (no Ba1 līdz C ieskaitot), Fitch (no BB+ līdz D ieskaitot).

Gadījumā, ja kredītreitingu aģentūru piešķirtie reitings atšķiras, tiek ņemts vērā vidējais svērtais piešķirtais kredītreitings no etalona aģentūrām (Moody's Investors Service, S&P, Fitch Ratings).

	Augsta līmeņa reitings	Zema līmeņa reitings	Bez reitingsa	Kopā
2019. gada 31. decembrī				
Terminnoguldījumi un prasības pret kredītiestādēm	1 048 132	-	2 146 255	3 194 387
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	5 426 977	3 575 434	881 419	9 883 830
Ieguldījumu fondu apliecības	-	-	19 779 053	19 779 053
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	-	-	531 094	531 094
Akcijas	-	-	302 372	302 372
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	-	-	555 809	555 809
Atvasinātie finanšu instrumenti	(7 576)	-	-	(7 576)
Uzkrātie izdevumi	(2 866)	-	(160 032)	(162 898)
Kopā aktīvi	6 464 667	3 575 434	24 035 970	34 076 071

Kredītiestāžu likviditāte ir pietiekama, lai atmaksātu terminnoguldījumus, ja tie netiks iekļauti bankas mantā maksātnespējas gadījumā. Līgumos ir iekļauta atsauce uz Kredītiestāžu likuma 172.pantu, līdz ar to var uzskatīt, ka pensiju plāns ar augstu varbūtību saņems depozītu atpakaļ bankas maksātnespējas gadījumā. Ieguldījumi kredītiestādēs, kuru mātes bankām ES valstīs ir piešķirti reitings, tika piemērota to kredītreitings pakāpe. Ieguldījumu fondu apliecībām, akcijām un riska kapitāla instrumentiem nav attiecīgo oficiālo reitings, bet minēto instrumentu kredītrisks tiek izvērtēts, pielietojot pārvaldnieka iekšēji izstrādātus vērtēšanas paņēmienus. Visus norēķinus par terminnoguldījumiem un parāda vērtspapīriem pārskata gadā Plāns ir saņēmis bez kavējumiem.

7. Plāna aktīvu tirgus risku analīze (turpinājums)

Plāna aktīvu pakļautība kredītriskam 2018. gada 31. decembrī

	Augsta līmeņa reitings	Zema līmeņa reitings	Bez reitinga	Kopā
Terminnoguldījumi un prasības pret kredītiestādēm	2 666 742	-	1 946 435	4 613 177
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	3 693 121	2 503 040	690 851	6 887 012
ieguldījumu fondu apliecības	-	-	11 509 168	11 509 168
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	-	-	544 224	544 224
Akcijas	-	-	359 096	359 096
ieguldījumi riska kapitāla fondos	-	-	476 690	476 690
Atvasinātie finanšu instrumenti	(33 349)	-	-	(33 349)
Uzkrātie izdevumi	(2 132)	-	(14 640)	(16 772)
Kopā aktīvi	6 324 382	2 503 040	15 511 824	24 339 246

Procentu likmju risks

Pārskata perioda beigās 99.15% no plāna aktīviem ir ieguldīti finanšu instrumentos, kuriem nav naudas plūsmas procentu likmju riska, līdz ar to procentu likmju risku var uzskatīt par nebūtisku.

Cenu svārstību risks

Cenu svārstību risks tieši ietekmē Plāna aktīvu vērtību. Veicot ieguldījumus, Plāna pārvaldnieks nodrošina adekvātu ieguldījumu analīzi un diversifikāciju dažādos ieguldījumu objektos, tādējādi samazinot atsevišķu aktīvu iespējama cenas krituma negatīvo ietekmi. Pārskata perioda beigās 58.64% no plāna aktīviem bija ieguldīti finanšu instrumentos, kas pakļauti cenu riskam un vēl 28.87% no plāna aktīviem ieguldīti parāda vērtspapīros, kuriem cenu svārstīgums ir būtisks, ja tie netiek turēti līdz termiņa beigām.

Cenu svārstību riska novērtējums izmantojot ilgtermiņa (periodā no 01.01.2015 līdz 27.03.2020) sintētisko rādītāju kā jutīguma ietekmes faktoru:

	Riskam pakļauto Finanšu instrumentu veids	31.12.2019	31.12.2018
Uzskaites vērtība	Akcijas	302 372	359 096
Uzskaites vērtība	Ieguldījumu fondi	19 779 053	11 509 168
Uzskaites vērtība	Parāda vērtspapīri	9 883 830	6 887 012
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību +6.74%		2 019 658	1 264 106
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību -6.74%		(2 019 658)	(1 264 106)
Procentuāla ietekme uz Neto aktīvu vērtību (+/-)		5.93%	5.19%
Kumulatīvais risks (%)		5.93%	5.19%

Cenu svārstību riska novērtējums izmantojot īstermiņa (periodā no 01.01.2020 līdz 27.03.2020) sintētisko rādītāju kā jutīguma ietekmes faktoru:

	Riskam pakļauto Finanšu instrumentu veids	31.12.2019	31.12.2018
Uzskaites vērtība	Akcijas	302 372	359 096
Uzskaites vērtība	Ieguldījumu fondi	19 779 053	11 509 168
Uzskaites vērtība	Parāda vērtspapīri	9 883 830	6 887 012
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību +19.73%		5 912 145	3 700 416
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību -19.73%		(5 912 145)	(3 700 416)
Procentuāla ietekme uz Neto aktīvu vērtību (+/-)		17.35%	15.20%
Kumulatīvais risks (%)		17.35%	15.20%

8. Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm

Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm 2019. gada 31. decembrī un 2018. gada 31. decembrī sastāv no norēķinu konta atlikumiem, kas izvietoti Plāna Turētājbankā AS "SEB banka". Procentu izdevumi Plānam rodas no maksājumiem kredītiestādēm par norēķinu konta atlikumu virs 1 milj.EUR.

2019. gada 31. decembrī

Kredītiestāde	Valūta	Pamatsumma EUR	Uzkrātie procenti EUR	Uzskaites vērtība EUR
AS SEB banka	EUR	1 015 382	(10)	1 015 372
AS SEB banka	USD	32 760	-	32 760
Kopā		1 048 142	(10)	1 048 132

2018. gada 31. decembrī

Kredītiestāde	Valūta	Pamatsumma EUR	Uzkrātie procenti EUR	Uzskaites vērtība EUR
AS SEB banka	EUR	2 301 745	(110)	2 301 635
AS SEB banka	USD	365 107	-	365 107
Kopā		2 666 852	(110)	2 666 742

9. Uzkrātie izdevumi

	31.12.2019 EUR	31.12.2018 EUR
Līdzekļu pārvaldītāja pastāvīgā komisija	(14 279)	(14 640)
Līdzekļu pārvaldītāja mainīgā komisija	(145 753)	-
Atlīdzība Turētājbankai	(2 856)	(2 092)
Brokeru komisijas	(10)	(40)
Kopā	(162 898)	(16 772)

Plāna pārskata 11. pielikumā tiek atspoguļota Līdzekļu pārvaldītāja mainīgās komisijas aprēķina kārtība.

10. Ienākumi

	2019 EUR	2018 EUR
Procentu ienākumi par prasībām pret kredītiestādēm	29 151	32 460
Terminnoguldījumi kredītiestādēs	29 151	32 460
Procentu ienākumi par parāda instrumentiem	276 653	283 524
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	276 653	283 524
Dividendes	368 891	195 146
Kopā	674 695	511 130

11. Izdevumi

Sākot ar 2015. gadu atbilstoši izmaiņām Valsts fondēto pensiju likumā, notika komisijas struktūras un samaksas kārtības maiņa par ieguldījumu Plāna līdzekļu pārvaldīšanu un turēšanu. Likumdošanas izmaiņas ir iestrādātas arī Plāna prospektā. Maksājumu par ieguldījumu plāna pārvaldi veido maksājuma pastāvīgā daļa, kas ir 0.6% (2018: 0.8%) no Plāna aktīvu vidējās vērtības gadā un šī komisija ietver maksājumus līdzekļu pārvaldītājam, līdzekļu turētājam, kā arī maksājumus trešajām personām, kurus veic no Plāna līdzekļiem, un maksājumu mainīgā daļa, kas ir atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam par Plāna darbības rezultātu, un tās apmērs ir atkarīgs no Plāna ienesīguma. Maksimālais apmērs maksājumam par ieguldījumu plānu pārvaldi, ietverot maksājuma pastāvīgo un mainīgo daļu, rēķinot par pēdējo 12 mēnešu periodu, nedrīkst pārsniegt 1.1% (2018: 1.3%) no Plāna aktīvu vidējās vērtības. Mainīgās daļas aprēķina kārtību nosaka MK noteikumi Nr. 765, kas pieņemti 2017. gada 19. decembrī "Kārtība, kādā valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs aprēķina maksājumu par ieguldījumu plāna pārvaldi, un kārtība, kādā un tiek veikta maksājuma uzskaitē un ieturēšana". Maksājuma pastāvīgo daļu par Plāna pārvaldi aprēķina un uzkrāj katru dienu, bet izmaksā reizi mēnesī. Maksājuma mainīgo daļu par Plāna pārvaldi aprēķina un uzkrāj katru dienu, bet izmaksā reizi gadā. 2019. gadā atbilstoši Plāna darbības rezultātiem un MK noteikumos paredzētajai mainīgās komisijas aprēķina kārtībai, mainīgā komisija bija 145 753 EUR (2018: 0 EUR).

12. Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)

	2019	2018
	EUR	EUR
Pārskata perioda ienākumi no ieguldījumu pārdošanas	2 331 971	3 552 220
Pārskata periodā pārdoto ieguldījumu iegādes vērtība	(2 376 703)	(3 500 395)
Pārskata periodā pārdoto ieguldījumu vērtības samazinājums/ (pieaugums), kas atzīts iepriekšējos pārskata periodos	42 944	(264 110)
Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)	(1 788)	(212 285)

Ieguldījumu iegādes vērtība tiek izteikta Plāna uzskaites valūtā pēc iegādes dienā spēkā esošā Eiropas Centrālās Bankas noteiktā valūtas kursa, tādēļ realizētais ieguldījumu vērtības pieaugums ietver ieguldījuma valūtas kursa izmaiņas. Izslēdzot valūtas kursa svārstību ietekmi 0 EUR apmērā (2018: 211 086 EUR), 2019. gadā realizētais ieguldījumu vērtības samazinājums būtu 1 788 EUR (2018: samazinājums 1 199 EUR).

Ieguldījumi atvasinātajos instrumentos realizētajā ieguldījumu vērtības pieaugumā/(samazinājumā) tiek uzrādīti neto realizētajā vērtībā, izslēdzot pilno naudas plūsmas kustību.

13. Nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums/ (samazinājums)

	2019	2018
	EUR	EUR
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	5 360	(1 831)
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	3 935 851	(1 106 314)
Parāda vērtspapīri u.c. vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	443 361	(98 926)
Ieguldījumu fondu apliecības	3 268 844	(1 012 580)
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	89 093	13 747
Akcijas	(29 998)	(71 213)
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	170 108	96 007
Atvasinātie finanšu instrumenti	(5 557)	(33 349)
Kopā nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums/ (samazinājums)	3 941 211	(1 108 145)
t.sk. ārvalstu valūtu pārvērtēšanas peļņa	19 774	31 641

14. Darījumi ar saistītām personām

	31.12.2019	31.12.2018
	EUR	EUR
Ieguldījumi		
INVL Emerging Europe Bond Subfund	731 195	682 087
INVL Emerging Europe ex Russia TOP20 Subfund	208 460	178 352
INVL Baltic Fund	127 157	118 597
INVL Baltic Sea Growth Fund	62 476	-
Kopā aktīvos	1 129 288	979 036

	2019	2018
	EUR	EUR
Darījumi		
Atbildzība līdzekļu pārvaldītājam	(291 471)	(167 444)
Kopā	(291 471)	(167 444)

Par ar Plānu saistītām personām tiek uzskatītas Pārvaldošā sabiedrība, Pārvaldošās sabiedrības mātes sabiedrība AB Invalda INVL (Lietuva) un mātes sabiedrības citi meitas uzņēmumi un to pārvaldītie ieguldījumu fondi.

15. Informācija par ieguldījumu kustību pārskata periodā

2019. gada 1. janvāris līdz 2019. gada 31. decembris

	Uzskaites vērtība pārskata gada sākumā EUR	Pieaugums pārskata gadā EUR	Samazinā- jums pārskata gadā EUR	Pārvērtēšana pārskata gadā EUR	Uzskaites vērtība pārskata gada beigās EUR
Finanšu aktīvi un saistības, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	19 742 841	9 969 764	(2 603 434)	3 935 411	31 044 582
Parāda vērtspapīri u.c.					
vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	6 887 012	4 161 133	(1 607 676)	443 361	9 883 830
leguldījumu fondu apliecības	11 509 168	5 666 981	(665 500)	3 268 404	19 779 053
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	544 224	1 458	(103 681)	89 093	531 094
Akcijas	359 096	18 474	(45 200)	(29 998)	302 372
leguldījumi riska kapitāla fondos	476 690	90 388	(181 377)	170 108	555 809
Atvasinātie finanšu instrumenti	(33 349)	31 330	-	(5 557)	(7 576)
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā	1 946 435	929 151	(729 331)	-	2 146 255
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	1 946 435	929 151	(729 331)	-	2 146 255
Kopā ieguldījumi	21 689 276	10 898 915	(3 332 765)	3 935 411	33 190 837

Pieaugums pārskata gadā iekļauj ieguldījumu plāna INVL Index Direct pievienošanu Plānam, kas tika pabeigta 2019. gada 26. aprīlī. Plānam pievienoja ieguldījumus ieguldījumu fondu apliecībās 586 530 EUR vērtībā un atvasinātos finanšu instrumentus, kuru patiesā vērtība pievienošanas brīdī bija neto saistības (2 018) EUR. Pievienotā ieguldījumu plāna INVL Index Direct ieguldījumi ieguldījumu fondu apliecībās sakrīta ar Plāna ieguldījumu struktūru, līdz ar to pievienošana nav radījusi ieguldītājiem būtiskas izmaiņas. Pievienotā ieguldījumu plāna INVL Index Direct neto aktīvu pārskats uz pievienošanās brīdi bija sekojošs:

	26.04.2019 EUR
Aktīvi	
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	8 931
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	586 530
leguldījumu fondu apliecības	586 530
Kopā aktīvi	595 461
Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(2 018)
Atvasinātie finanšu instrumenti	(2 018)
Kopā saistības	(2 018)
Neto aktīvi	593 443

2018. gada 1. janvāris līdz 2018. gada 31. decembris

	Uzskaites vērtība pārskata gada sākumā EUR	Pieaugums pārskata gadā EUR	Samazinā- jums pārskata gadā EUR	Pārvērtēšana pārskata gadā EUR	Uzskaites vērtība pārskata gada beigās EUR
Finanšu aktīvi un saistības, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	20 160 143	4 739 895	(4 050 883)	(1 106 314)	19 742 841
Parāda vērtspapīri u.c.					
vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	6 280 663	2 656 499	(1 951 224)	(98 926)	6 887 012
leguldījumu fondu apliecības	13 138 176	1 401 316	(2 017 744)	(1 012 580)	11 509 168
Alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu daļas	1 222	529 255	-	13 747	544 224
Akcijas	349 848	138 602	(58 141)	(71 213)	359 096
leguldījumi riska kapitāla fondos	371 263	14 223	(4 803)	96 007	476 690
Atvasinātie finanšu instrumenti	18 971	-	(18 971)	(33 349)	(33 349)
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā	2 118 295	232 461	(404 321)	-	1 946 435
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	2 118 295	232 461	(404 321)	-	1 946 435
Kopā	22 278 438	4 972 356	(4 455 204)	(1 106 314)	21 689 276

16. Informācija par aktīvu atsavināšanas ierobežojumiem

Uz pārskata perioda beigām Plāna finanšu aktīviem nav nozīmīgu ierobežojumu to atsavināšanai.

17. Plāna aktīvu iekļāšana un apgrūtinājumi

Plāna aktīvi nav iekļāti vai kā citādi apgrūtināti.

18. Notikumi pēc pārskata gada beigām

2020. gada 11. martā Pasaules Veselības Organizācija pasludināja COVID-19 uzliesmojumu par pandēmiju un Latvijas valdība pasludināja ārkārtas stāvokli valstī 2020. gada 12. martā.

Reaģējot uz COVID-19 potenciāli nopietnajiem draudiem sabiedrības veselībai, Latvijas valdības iestādes ir veikušas pasākumus, lai apturētu slimības uzliesmojumu, ieskaitot starptautisko pasažieru pārvadājumu apturēšanu caur lidostām, ostām, starpvalstu autobusu un dzelzceļu satiksmi, un noteiktu nozaru "bloķēšanu" līdz turpmākai notikumu attīstībai.

Konkrēti, aviosabiedrības, jūras pārvadātāji un dzelzceļi apturēja cilvēku starptautiskos pārvadājumus, skolas, universitātes, restorāni, kinoteātri, teātri un muzeji, kā arī sporta objekti tika slēgti vai tika ierobežoti. Daudzi uzņēmumi Latvijā ir ieteikuši darbiniekiem palikt mājās, daži ir saīsinājuši darba laiku vai uz laiku apturējuši uzņēmējdarbību. Līdzīgus pasākumus veica arī citas Eiropas valstis un citas pandēmijas skartās valstis.

Šo notikumu plašākā ekonomiskā ietekme ietver:

- Uzņēmējdarbības un saimnieciskās darbības pārtraukšana Latvijā ar pakāpenisku ietekmi gan augšupējās, gan pakārtotās piegādes ķēdēs;
- Būtiski traucējumi uzņēmējdarbībā atsevišķās nozarēs gan Latvijā, gan tirgos, kuri ir saistīti ar ārvalstu piegādes ķēdēm, kā arī uz eksportu orientēti uzņēmumi, kuriem ir liela atkarība no ārvalstu tirgiem. Visvairāk skartās nozares ir tirdzniecība un transports, ceļojumu, tūrisma un izklaides industrijas, ražošana, būvniecība, mazumtirdzniecība, apdrošināšana, izglītība un finanšu nozares;
- Ievrojams pieprasījuma kritums pēc nebūtiskām precēm un pakalpojumiem;
- Ekonomiskās nenoteiktības palielināšanās, ko atspoguļo nestabilākas aktīvu cenas un valūtas maiņas kursi.

Latvijas valdība 2020. gada 19. martā apstiprināja likumprojektu par valsts atbalsta programmu, lai apkarotu COVID-19 uzliesmojuma negatīvo ietekmi uz ekonomiku. Valsts atbalsta pasākumi un to saņemšanas kritēriji ir publicēti, taču uz pārskata parakstīšanas brīdi Pārvaldošās sabiedrības vadība neplāno tos izmantot.

Plāns darbojas finanšu sektorā, kuru COVID-19 uzliesmojums patreiz tieši nav būtiski ietekmējis, un Valsts fondēto pensiju sistēma nodrošina Plāna darbības nepārtrauktību.

Balstoties uz publiski pieejamo informāciju dienā, kad šie finanšu pārskati tika apstiprināti publiskošanai, vadība apsvera vairākus smagus, bet ticamus scenārijus attiecībā uz iespējamo uzliesmojuma attīstību un tā paredzamo ietekmi uz Plānu un ekonomisko vidi, kurā Plāns darbojas, ieskaitot pasākumus, ko jau ir veikusi Latvijas valdība un valdības citās valstīs, kur atrodas Plāna ieguldījumi un dalībnieki.

Uz 2019. gada 31. decembri Plāna apgrozāmais kapitāls bija 22.592 milj.EUR, un tam nav kredītsaistību. Par Plāna apgrozāmo kapitālu tiek uzskatīti īstemiņa (termiņš līdz 1 gadam) neto aktīvi, kas atspoguļoti 6.pielikumā.

Vadība izskatīja šādus darbības riskus, kas var nelabvēlīgi ietekmēt Plānu:

- Pārvaldes sabiedrības personāla nepieejamība ilgāku laiku;
- Straujš pārvaldāmo aktīvu vērtības samazinājums, kas saistīts ar būtisku cenu kritumu gandrīz visā investējamajā vidē;
- Paredzamais naudas līdzekļu pārskaitījumu samazinājums uz valsts fondēto pensiju sistēmas ieguldījumu plāniem, kas varētu rasties masveida atlaišanas rezultātā un attiecīgi sociālo nodokļu samazinājums, kas tuvākajā nākotnē negatīvi ietekmēs pārvaldāmo aktīvu pieaugumu;
- Palielināts nelabvēlīgu politisko lēmumu risks - pastāv risks, ka valdība izvēlēsies iesaldēt iemaksas valsts fondēto pensiju sistēmā uz vairāk vai mazāk ilgstošu laika posmu, lai palielinātu fiskālo telpu un finansētu pretkrīzes pasākumus, kas kavēs pārvaldāmo aktīvu pieaugumu.

Lai mazinātu iespējamo nelabvēlīgo scenāriju radītos riskus, vadība sāka īstenot pasākumus, kas jo īpaši ietver:

- programmas "darbs no mājām" rotācijas kārtībā ieviešana nozīmīgai Pārvaldes sabiedrības darbinieku grupai;
- darbinieki ir apmācīti ievērot ļoti stingrus piesardzības standartus, ieskaitot sociālo distancēšanos;
- līdzšinējā Plāna ieguldījumu portfeļa pārvaldīšanas stratēģija nav mainīta, aktīvu pārvaldītājs saglabā iepriekšējo aktīvu izvietojumu ar nelielām korekcijām, galvenokārt - saglabājot paaugstinātu likviditāti, lai spētu nodrošināt no ieguldījumu portfeļiem visas izmaksas, tajā pašā laikā izvairoties no jaunām investīcijām parāda vērtspapīros, kas nav investīciju līmeņa reitīngā, lai mazinātu riskus, kas saistīti ar šādu vērtspapīru emitentu kredītqualitātes pasliktināšanos.

Pēc vadības domām, iepriekš minētie faktori apstiprina apgalvojumu, ka Plānam būs pietiekami daudz līdzekļu, lai turpinātu darbību vismaz 12 mēnešus no pārskata datuma.

Vadība secināja, ka iespējamo nelabvēlīgo apstākļu diapazons, kas tiek ņemts vērā, pieņemot šo apgalvojumu, nerada būtiskas nesekaldrības saistībā ar notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nopietnas šaubas par Plāna spēju turpināt darboties.

Kopš pārskata perioda beigām līdz gada pārskata apstiprināšanas dienai nav notikuši citi svarīgi notikumi, kas ir nozīmīgi ieguldījumu plāna finansiālā stāvokļa un tā darbības rezultātu izpratnei.

18. Notikumi pēc pārskata gada beigām (turpinājums)

Ārkārtas pasākumi, kas bija saistīti ar COVID-19 epidēmiju un karantīnu, 2020. gada sākumā negatīvi ietekmēja pasaules ekonomiku un izraisīja finanšu tirgos strauju kritumu. ASV akciju indekss S&P500 2020. gada 1.ceturksnī nokrita par 19,77%. Dolāra kurss pret eiro pieauga: ja 2019. gada beigās 1 eiro maksāja ap 1,1229 dolāru, tad 2020. gada marta beigās eiro maksāja 1,0971 dolāru. FRS bāzes likmes samazināšanas rezultātā ASV valsts obligāciju ienesīgumi samazinājās, pieaugot šo obligāciju cenām: 5 gadu ASV valsts obligāciju ienesīgums gada laikā nokrita par 129 bāzes punktiem (b.p.) līdz 0,3799%, 10 gadu – par 120 bāzes punktiem līdz 0,6695%.

Eiropas akciju indeksi arī nokrita: Vācijas indekss DAX 2020. gada 1. ceturksnī samazinājās par 25,01%, Francijas indekss CAC40 nokrita par 26,51%, Itālijas FTSE MIB samazinājās par 27,46%, Spānijas IBEX – par 29,41%. Arī Lielbritānijas FTSE indekss nokrita par 25,24%. Samazinājās Eiropas etalona valsts obligāciju ienesīgumi: 5 gadu Vācijas valsts obligāciju ienesīgums nokrita par 18 bāzes punktiem līdz -0,653%, bet 10 gadu Vācijas obligāciju ienesīgums samazinājās par 28,6 bāzes punktiem līdz -0,471%.

Attīstīto valstu akciju tirgus MCSI World nokrita par 21,27%.

Attīstības valstīs arī bija vērojams straujš kritums: Brazīlijas akciju indekss BOVESPA nokrita par 36,86%, Indijas fondu biržas indekss SENSEX samazinājās par 29,09%, Indonēzijas akciju tirgus indekss JCI par 27,95%. Ķīnas akciju indekss Shanghai Composite nokrita par 9,53%. Krievijas RTS indekss ceturkšņa laikā nokrita par 34,51%, naftas cenu krituma dēļ un karantīna pasākumu dēļ.

Attīstības valstu akciju indekss MSCI Emerging ceturkšņa laikā nokrita par 24,13%.

Runājot par korporatīvām obligācijām, var secināt, ka Eiropas valstu investīciju līmeņa valsts obligāciju riska prēmijas (kredītspreidi) būtiski pieauga – tā, 5 gadu CDS indekss iTRAXX Europe, kas raksturo investīciju reitinga obligāciju kredītriska prēmijas, palielinājās par 53,08 bāzes punktiem līdz 95,783 bāzes punktiem, bet 10 gadu iTRAXX Europe vērtība palielinājās par 43,96 bāzes punktiem līdz 128,366 bāzes punktiem. Tajā pašā laikā 5 gadu CDS indekss iTRAXX Crossover, kas raksturo galvenokārt augsta ienesīguma obligāciju kredītriska prēmijas, uzlēca par 366,6 bāzes punktiem līdz 571,567 bāzes punktiem, bet 10 gadu iTRAXX Crossover vērtība - par 352,96 bāzes punktiem līdz 617,554 bāzes punktiem.

Nemot vērā minētās tendences, attiecīgi ir novērotas arī ieguldījumu plāna aktīvu vērtības svārstības.

Turpmāk plānots pieturēties pie izvēlētās aktīvu struktūras. Akciju daļa tiks investēta akciju ETF saskaņā ar atsauces indeksu, kā arī tiks veikti ieguldījumi Baltijas akciju tirgū, obligāciju daļā tiks meklētas jaunas iespējas palielināt ienesīgumu, iegādājoties korporatīvās obligācijas, kas tiks izvietotas tirgū, kā arī ieguldot tajās obligāciju termiņstruktūras daļās, kur prēmijas virs etalona ienesīguma ir maksimālās. COVID-19 un tā izraisītā tirgus svārstīguma ietekmē, 2020.gada sākumā vairākas reizes taktiski tika samazināti ieguldījumi akciju tirgū par 10% vai par 20% no kopējas akciju pozīcijas - bet līmenis, kas definēts stratēģijā paliek bez izmaiņām. Pārvaldniekam ir plāns cenu stabilizācijas situācijā atgriezties pie iepriekšējās aktīvu struktūras.

IPAS "INVL ASSET MANAGEMENT"
Elizabetes iela 10B-1
Rīga
LV-1010
Latvija

Datums
06.04.2020

Numurs
SEBLV/20/CR7498

Turētājbankas ziņojums par laika periodu no 2019.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 31.decembrim

Saskaņā ar Latvijas Republikas Valsts fondēto pensiju likumu, ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumu un 2018.gada 6.februārī noslēgto Turētājbankas līgumu (turpmāk – Turētājbankas līgums) AS „SEB banka”, reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas numuru 40003151743, juridiskā adrese: Meistaru iela 1, Valdlauči, Ķekavas pag., Ķekavas nov., LV-1076 (turpmāk – Turētājbanka), veic IPAS „INVL Asset Management” (turpmāk – Sabiedrība) pārvaldītā ieguldījumu plāna “INVL Ekstra 47+” (turpmāk – Plāns) turētājbankas pienākumus.

2019.gada 14.janvārī Sabiedrība saņēma Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras atļauju ieguldījumu plānam “INVL Ekstra 47+” pievienot ieguldījumu plānu “INVL INDEX DIRECT”. 2019.gada 26.aprīlī ieguldījumu plānu “INVL INDEX DIRECT” veiksmīgi pievienoja ieguldījumu plānam “INVL Ekstra 47+”.

Saskaņā ar normatīvajiem aktiem un Turētājbankas līgumu Turētājbankas galvenie pienākumi ir sekojoši:

- nodrošināt nepieciešamo Plāna kontu atvēršanu, un veikt tajos ieskaitīto Plāna līdzekļu glabāšanu atbilstoši normatīvo aktu un Turētājbankas līguma noteikumiem;
- veikt operācijas ar Plāna līdzekļiem uz atbilstoša Sabiedrības rīkojuma pamata, iepriekš pārliedzinoties par minētā rīkojuma atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- sekot, lai Sabiedrības veiktās Plāna līdzekļu vērtības un Plāna daļas vērtības noteikšana notiktu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

Turētājbanka likumā noteiktajā kārtībā pilnā apmērā atbild fondam, fonda ieguldītājiem un sabiedrībai par zaudējumiem, kas nodarīti, ja Turētājbanka ar nolūku pārkāpusi likumu vai Turētājbankas līgumu vai nolaidīgi veikusi savus pienākumus. Turētājbanka atbild fondam un fonda ieguldītājiem par to finanšu instrumentu zudumu, kuri turēti pie Turētājbankas vai trešās personas.

Ņemot vērā Turētājbankas rīcībā esošās ziņas, ko sniegusi Sabiedrība, Turētājbanka uzskata, ka:

1. Plāna līdzekļi tiek glabāti atbilstoši Valsts fondēto pensiju likuma prasībām;
2. Plāna līdzekļu vērtības aprēķins atbilst Valsts fondēto pensiju likumā, Plāna prospektā un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumos noteiktajai kārtībai;
3. Sabiedrības rīkojumi, kas iesniegti laika posmā no 2019.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 31.decembrim, par darījumiem ar Plāna līdzekļiem atbilst Valsts fondēto pensiju likuma, 2004.gada 4.augustā starp Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru un Sabiedrību noslēgtā līguma par Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu, Plāna prospekta un Turētājbankas līguma prasībām.

AS "SEB banka" vārdā:

Ieva Tetere

Valdes priekšsēdētāja

Ints Krasts

Valdes loceklis

KPMG Baltics AS
Vesetas iela 7,
Rīga, LV-1013
Latvija

Tālrunis +371 67038000
Fakss +371 67038002
kpmg.com/lv

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu leguldījumu plāna “INVL Ekstra 47+” dalībniekiem

Ziņojums par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem

Esam veikuši Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu leguldījumu plāna “INVL Ekstra 47+” (“leguldījumu plāns”), kuru pārvalda IPAS “INVL Asset Management” (“Līdzekļu pārvaldītājs”), pievienotajā gada pārskatā ietverto finanšu pārskatu no 12. līdz 42. lapai revīziju. Pievienotie finanšu pārskati ietver:

- aktīvu un saistību pārskatu 2019. gada 31. decembrī,
- ienākumu un izdevumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī,
- neto aktīvu kustības pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotie finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu leguldījumu plāna “INVL Ekstra 47+” finansiālo stāvokli 2019. gada 31. decembrī un par tā darbības finanšu rezultātiem, neto aktīvu kustību un naudas plūsmu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS).

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši Latvijas Republikas (turpmāk – LR) Revīzijas pakalpojumu likumam mēs veicām revīziju saskaņā ar LR atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk – SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Līdzekļu pārvaldītāja un leguldījumu plāna saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Starptautiskā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (tostarp Starptautisko neatkarības standartu) (SGĒSP kodekss) prasībām un LR Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskatu revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un LR Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Apstākļu akcentējums

Pievēršam uzmanību finanšu pārskata 18. pielikumam, kurā aprakstīti būtiski pēcbilances notikumi saistībā ar COVID-19 pandēmiju un Līdzekļu pārvaldītāja vadības komentāri attiecībā uz šo apstākļu potenciālo ietekmi uz Līdzekļu pārvaldītāja ikdienas darbību un leguldījuma plāna finanšu stāvokli un rezultātiem. Mēs neizsakām iebildi attiecībā uz šo apstākli.

Citi apstākļi

Atbilstošā iepriekšējā perioda salīdzinošā informācija ir balstīta uz leguldījumu plāna finanšu pārskatu par gadu, kas beidzās 2018. gada 31. decembrī, un kura revīziju veica citi revidenti, kas 2019. gada 28. martā izsniedza atzinumu bez iebildēm.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Līdzekļu pārvaldītāja vadība. Citu informāciju veido:

- Vispārējā informācija, kas sniegta pievienotā gada pārskata 3. lapā,
- Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums, kas sniegts pievienotā gada pārskata no 4. līdz 10. lapai,
- Paziņojums par Līdzekļu pārvaldītāja Valdes atbildību, kas sniegts pievienotā gada pārskata 11. lapā,
- Turētājbankas ziņojums, kas sniegts pievienotā gada pārskata no 43. līdz 44. lapai.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām*.

Saistībā ar finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, pamatojoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Līdzekļu pārvaldītāju un leguldījumu plānu un to darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar LR Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 120 – Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi (Noteikumi Nr. 120), prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Līdzekļu pārvaldītāja ziņojumā par gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatiem, un
- Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums ir sagatavots saskaņā ar LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas Noteikumu Nr. 120 prasībām.

Vadības un personu, kurām uzticēta leguldījumu plāna pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatiem

Vadība ir atbildīga par tādu finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatus, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatus, Līdzekļu pārvaldītāja vadības pienākums ir izvērtēt leguldījumu plāna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar leguldījumu plāna spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien Līdzekļu pārvaldītāja vadība neplāno leguldījumu plāna likvidāciju vai tā darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā leguldījumu plāna likvidācija vai darbības izbeigšana.

Personas, kurām uzticēta leguldījumu plāna pārraudzība, ir atbildīgas par leguldījumu plāna finanšu pārskatu sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārlicību par to, ka finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārlicība ir augsta līmeņa pārlicība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, pamatojoties uz šiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par leguldījumu plāna iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par leguldījumu plāna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Līdzekļu pārvaldītājs leguldījumu plāna darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo finanšu pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta leguldījumu plāna pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

KPMG Baltics AS
Licence Nr. 55

Rainers Vilāns
Partneris pp. KPMG Baltics AS
Zvērināts revidents
Sertifikāta Nr. 200
Rīga, Latvija
2020. gada 6. aprīlī